

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

309577

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జూలై నెల 30 వ తేది బుధవారము

NO. 100.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ తృతీయ ౩.

సంచిక ౧౦౦

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక శాఖవారిచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ సమ్ పుష్ప పచ్చ అన్న భేది
ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల జాబితాను యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారి అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

(1601)

పోస్టు బాక్సు నెం. 12. మద్రాసు.

Mr. G. W. M. Reynold's Novel.
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. As.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. R. 5. Parroide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. R. 1-8 0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. R. 1. Margaret 4 vols.	3 0
Neuromancer 3 vols. 2 4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2 4 0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1 12 0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. R. 3 Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London. 17 vols.	12 0
Emperor Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

THE SUPERIOR WATCH CO.,

Post Box 167 (A) Madras. E.

భాగములను వికసించుకొనుట

ఇదివరకు మద్రాసు జార్జిటౌను గిడ్డంగి
విభిన్ 69 వ నెంబరు కొట్టునందు ఎమ్. రామ
స్వామిశెట్టి అను పేరుగల నేనును, బి. తిరువేంగ
త్తాను శెట్టిగారు భాగస్వాములుగ కలిసి ఎమ్
రామ స్వామిశెట్టి అండుకో అనుపేరుతో జిల్లా
వ్యాపారమును జరుపుచుంటిమి. 1919 నెంబరు
జూలై నెల 22 వ తేదిని సదరు కంపెనీనుండి తిరు
వేంగడత్తాను శెట్టిగారు విడిపోయిరి. మిగిలిన
సమాధానముపై నను జూలై నెల 23 వ తేది మొ
దలకొని నేను మూత్రమే రామస్వామిశెట్టి అండు
కో అనేపేరుతో వ్యాపారము జరుపుచున్నాను.
గనుక ఈ కంపెనీలో వైర చెప్పబడిన తిరువేంగ
డత్తాను శెట్టిగారికి యేలాటి సంబంధములేదని
ఇందువలన మా కారాదారు లందరికిని మితి ఇత
రులకును తెలియపరచుచున్నాను.

ఎమ్. రామస్వామిశెట్టి అండుకో

నెం 69 గిడ్డంగి, మద్రాసు, జార్జిటౌను

National Psycho Physical Culture
University College.

WANTED - STUDENTS

Fees Moderate, Apply for Particulars

to:- Prof. B. RAMAJOGA RAO,

7, Thambu Chetty Street, Madras

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున శాశ్వతమగు మార్పును పొందుట స్వా
భావికమైన కొన్ని విధముల అనుసరించుటవలననే గలు
గుచున్నది. ఈ ఉచిత పుస్తకము ఆరోగ్యమున
మనకు కలుగజేసి శరీర సౌఖ్యమును దృఢపరచుటకు ఆ
యోగ్యమైనది అయ్యియున్నది. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా
నిమిషమున పోస్టువారి ద్వారా మేము ఇచ్చియుండుచున్నా
ము. వెంటనే ప్రాయశఃలేదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మునీశ్వర గోవిందచే,

ఆరంభనిగమా కోవరాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

స్వల్పము!

సీసా 1-8 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!!

గుణ మధికము!!

పంచభావము చూచుకొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

ఈ ఔషధమును స్వచ్ఛముగా, వాయువుపోయినట్లుగా, పోషకమైనట్లుగా భావించుట. పోషకుల పోషకములు
ఇది యిది యిది నేల నకలనిధియైన ఔషధములను సంతరించుట. ఈ మూలికలచే హిందూజాతిమందు తయారు చేయ
బడు మంచిమందు. దీనిని విశేషముగా ఆరోగ్యము వాడుచున్నార. గొప్పగొప్ప వారిచే కలకువలె యోగ్యత
పొందెను. పొందియున్నది. అన్ని దుశాసనములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తా మ ర తై ల ము

కామర, నీరు, పీచుగట్టి, దురద, ఉంగరములవంటివి, రసికాయట, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు
చర్మరోగములకు శాశ్వతముగా కలుగలదు. రాజారాణి హస్తము చూచుకొనట మంచిది. నెల 0-8-0 లు మాత్రమే

మోహి నీ తై ల ము

శ్రీ పురుషోత్తమ వాడుటకు యోగ్యమైనది. కరుణములు నూనెల సీసా 1-8 రూ 0-12-0

దంత చూర్ణము

కంటి నొప్పులకు దివ్యమధము; నువ్వుననగలిగియుండును. గర్భసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది.
డబ్బి 1-8 నెల 0-2-0; 12-8 రూ 1-2-0 లు.

అమృతం జనము డిపో,

109, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి. 3, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆత్మజ్ఞానా

శరీరమును విడిచినతరువాత ఆత్మజ్ఞానము.

శరీరముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రములను

సంభకర్త:- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. డి.

ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ యిస్ట్ (గంభీరము) 100 మద్రాసు.

మద్రాసు, బొంబాయి, కాశీ, వారాణసి

పోస్టు బాక్సు 212, నాగపాడు

మలయు సందనము

(1251) మగరోగములకు దుశాసనము
మందు తయారుచేయుచున్నట్లు ఎవరికి
తెలియదు. ఆరోగ్యము లేదు. పిత్తరొగ
మందు కలగజేసి శరీర సౌఖ్యమును దృఢపరచుటకు ఆ
యోగ్యమైనది అయ్యియున్నది. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా
నిమిషమున పోస్టువారి ద్వారా మేము ఇచ్చియుండుచున్నా
ము. వెంటనే ప్రాయశఃలేదము. (219)

గోగోగము మూడుత్రాసులగా పోషకు. డబ్బి 1-8 2-0-0
గంభీరస్వామి, రామచంద్ర

అద్వైత నివారణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎల్లెక్కోటానిక పెరల్లు

ఇది బలహీనము
మను నీరముల
మను మందు.
నిద్ర లేకుండుట,
జ్వరము,
తక్కువ గుణ,
మెదడు దిమ్మ
గా నుండుట,

మనముందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము
అయానము, కుక్లనప్రముహాగోట్టును. విద్యాభ్యుదయము, ఉపాధ్యాయులకు గునుస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైనమందు; బలమును గలిగించును. అశ్విక
మందు ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవు కూడ నేటిదివస
బుడిచి కొని దానిమోస్తరు ఒకమాత్ర పరీక్షించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము! వ రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆటోవర్గ
వాసనయును కలదు. ఆటోకహార్ సారాయి మొదలగువాటి
యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొ
క్కాయ వైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందిన
వనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ
వచ్చునో అంత అనుభవించుదురు. ఇతర వాసనలు దే
నేనియుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాథ
మ్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి ప్రాసీ కంపుడు.

పెల 1/2 (దాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.వి. చార్జి
,, 1 (దాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 3/4 ఆవుబుడ్డి 1-కి ,, 2.0-0 } ప్రత్యేకము
అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ ఆంధ్రు తెమికల్ కంపెనీ
పెం 155, హుమాయున్ గేట్, బొంబాయి.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

2. అష్టాంగిలాసరము:—అష్టాంగుల శ్లేశుల కొరత
తొలగిపోయిన రసములను నిరోధించి యున్నాయి. ఒక
యొక అష్టాంగిలాస రసముల నీసా తమయొద్ద సంపాదించి
శ్లేశుల సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము వేంకటాచల పణ్ణితుల
సంపాదించును. ఇట్లుగలను. తివరము, మూడవ అష్టాంగ
అష్టాంగము, నన్ని పాతము ముదలగునది అష్టాంగ సుఖమును
నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు.

3. క్షిప్రవాన తెలం:—శ్లేశు గడ్డపను, సంయమ గోష్ఠి
తొలగిపోయిన ముంపును. నీసా 1-కి 0-2-0, 5-కి 1 ఇంచు.

4. క్షిప్రవాన రాసనం:—క్షిప్రవాన సేవించినప్పటినుండి
మూత్రముల కట్టక (కలరా) వాంతి, క్షిప్రవాన, అక్షిప్ర
వేదము వలన కాగలదు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు.

5. పాలకుశోదము:—దిద్దలకు బలకార; తిమ్మ
మందు. మందము, మలబద్ధము, అక్షిప్రవాన, కృత్రిమము, కడు
తొలగిపోయినట్లు, అక్షిప్రవానకు ముందునునది గుణములు
తిద్దల పుష్టిగలవారు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచు.

6. అశ్వికావయవార కస్తూరిమూత్రము:—దిద్దలకు ఒక
శ్లేశు ముడిపడినది, పాతించినట్లు ఉత్తమ గుణ

కాని. మందము, తడికము, దగ్గు, అక్షిప్రవాన, క్షి
వానం, పార్శ్వవానము, మలబద్ధం, కృత్రిమము, కడు
తివరము, దుర్బలము మొదలగు యొగ
మందు. అశ్వికములకు గుణములేయును. (801)
850 మూత్రము గల నీసా 0-4-0
హుమాయున్ గేట్ 6-కి 1-8-0
,, ,, 12-కి 2-8-0
,, ,, 25-కి 5-8-0

ప్రతి క్షిప్రవానలో యాదలవాసనను తెలుగున కంపుడు
శ్రీ సత్యరావువ నైద్యశాల, నైదుడు.

ప్రకటన సంఘమువారి
ప్రచురణము.

మన ఆహారక దాత్రములు మనకు యెక్కువగా
వుండేటట్లు చేసుకోవడము.

మన దక్షిణ రాజ్యములో ఆహార పదార్థములు ఇక
మీదట సమృద్ధిగా దొరికేటట్లు చేయడానికయి మన సర్కారు
వారు ఇప్పుడు చేసేయున్న కట్టుదిట్టములగున్న వారు
సమాచార పత్రికలలో తెలియజేసి యున్నార. అట్టి విష
యములు మనవారి కందరికిన్ని సంబోధమును గలుగజేయక
మావు. మన జీవితములోపున్న రయితులందరన్న వాటిని
గుర్తి జాగ్రత్తతో తెలుసుకొని వాటి ప్రకారము చేయడము
చాలా ముఖ్యమయినది. వారు అట్లాచేస్తే, వారు పండించే
పంటలు ఎక్కువ విస్తారముగా కలుగుతవి. అప్పుడు ఈచెన్న
రాజ్యములో పున్న ప్రజల కందరికిన్ని చాలా మేలు కలుగు
తుంది. కనుక యావత్రికను చదివేవారందరన్న దీనిలో స
ర్కారువారు చెప్పే సంగతుల నన్నింటినినీ తామెరిగియున్న
రయితుల కందరికిన్ని తెలియజేయవలెనని కోరుచున్నాము.

మన సర్కారువారు ప్రకటించేయున్న కాగితములో
వుండే ముఖ్యమయిన సంగతులేవంటే:—

ఇప్పుడు జరిగిన యుద్ధమువల్లనున్న వాసలు సరిగా కురి
యకపోవడము వల్లనున్న, మన జీవితములో ధాన్యము 1927
1928 ఫసలిలో తక్కువయిపోయినదని అందరికిన్ని తెలిసే
వున్నది. ప్రజలు ఒకే కష్టములనుమాది మన ఇండియా గవర్న
మెంటువారు వారికి సహాయము చేయడానికి ప్రయత్నములు
చేసేయున్నారు. మన జీవితములో వుండే ధాన్యము బయటి
దేశాలకు పోనియ్యకుండా వుండేటట్లు వారు ఉత్తమపుణేసి
వారు. కాని మనజీవితము లోనే ముంది కొన్ని బయటి దేశాలలో
వుండవలసినది యుండినప్పటికి, వాటికి మాత్రమే మన ధాన్య
మును కొంతమట్టుకు పంపవచ్చునని సర్కారువారు ఇచ్చడ
పలనెచ్చియున్నది. అయితే వారు మనజీవితమునుండి చాలా
ధాన్యము పండిజేయవలసిందా వుండేటట్లుగా వారు చేయ
గలిగినారు. ఎట్లాగంటే 1918 వ సంవత్సరములో మొదటి
సాలుగు నెలలలోను బర్మాలోనుండి ఇండియాకు గాక ఇతర
దేశాలకు 7 లక్షల టన్నుల బియ్యము ఎగుమతి చేయబడ్డది.
కాని, 1919 వ సంవత్సరములో బర్మాలోపున్న బియ్యము
సంతా మన ఇండియా దేశముల నిమిత్తమే పుంపవలసినదని
సర్కారు వారు పుత్రతపు చేసినారు. అందువల్ల 1919 వ
సంవత్సరము మొదటి సాలుగు నెలలలోను బర్మాలోనుండి
ఇతర దేశములకు 8 లక్షల టన్నుల బియ్యము మాత్రమే ఎగు
మతి చేయబడ్డది. ఇదిగాక 1918 వ సంవత్సరములో మొదటి
సాలుగు నెలలలోను 175,000 టన్నుల గోధుమల మన దేశ
ములోనుండి ఎగుమతి చేయబడ్డది. కాని 1919 వ సంవత్సర
ములో మొదటి సాలుగు నెలలలోను 3,000 టన్నుల గోధు
మల మాత్రమే ఎగుమతి అయినది. 1918 వ సంవత్సరములో
మొదటి సాలుగు నెలలలోను ఇతర ధాన్యములు సాలుగు
లక్షల టన్నులకంటెక్కు ఎగుమతి అయినది. 1919 వ సం
వత్సరములో మొదటి సాలుగు నెలలలోను 45,000 టన్నులు
మాత్రమే ఎగుమతి చేయబడ్డది.

ఇంతేగాక మన ఇండియా గవర్నమెంటువారు ఇంత
వరకన్న అట్లేలియా దేశములోనుండి మన దేశానికి చాలా
గోధుమలను తెప్పించియున్నారు. ఇంకాను చాలా తెప్పించ
బోతున్నారు.

1919 వ సంవత్సరము మొదటి ఆరు నెలలలోనున్న
మన చెన్న రాజ్యముకి బర్మా దేశములోనుండి రెండు లక్షల
టన్నుల బియ్యము దీనికొనిరాబడ్డది. మనకు కొత్త పంటలు
పండివరకున్న బర్మాలోనుండి ఇంకా ధాన్యము తక్కువ
టానే వుంటుంది.

మన చెన్న రాజ్యములో పున్న వారందరన్న చాలా
కష్టము తమతా పున్నప్పటికిన్ని భయము చాలా మెచ్చగా
పుట్టావుపుట్టికిన్ని, ఇతర దేశాలలో పున్నవారు తమ
మాపున్న కష్టాలనుమాస్తే, మనము పడుతూపున్న కష్టాలు
అంత ఎక్కువైనవి తోచవలసియును. ఇప్పుడు యుద్ధము చా
గించిపోయి సంధిచేయబడి యున్నగాని, ఈ యుద్ధమువల్ల
కలిగిన కష్టాలు ఇంకా కొంతకాలముకు గానిపోవు. యుద్ధకాల
ములో చాలా పంటలు పండియిపోయినవి. పాత వాడలను
రైలు బండ్లకు రైలు దారులను మరయుతు చేయడానికి వీలు

లేక పోయింది అందువల్ల ఇప్పుడు వాడలూకి కలిగ వాడ
లన్న రైలు బండ్లములను చాలా కొద్దిగా మాత్రమే పున్నవి.
కనుక ఒక దేశములోనుండి మరొక దేశానికి ధాన్యములను
తీసుకొని పోవడానికి ఇంకాకొన్ని యెండ్లవరకున్న చాలా
కష్టము అవుతున్నట్లుంది ఇంతేకాకుండా, యుద్ధము
తూపుండిన కాలమందు అనేక దేశాలలోపుండిన ఆహారకదా
రములన్నిన్నీ కష్టము పోయినవి.

అందుచేత మన జీవితములోపున్న రయితులు మన చెన్న
రాజ్యములోపున్న ప్రజలకందరికిన్ని కావలసివున్నంతగా ధా
న్యములను పండించక పోయినట్లుంటే పరదేశములలోనుండి
మనకు ధాన్యము తెప్పించడానికి సాధ్యము కాకపోవచ్చును.
అప్పుడు మనకు కరువురావచ్చును.

కనుక మన రయితులు ధాన్యములను యెక్కువగా
పండించవలసినదనినీ వారు అట్లా చేసేటట్లు ప్రజలందరన్న
మెచ్చించవలసినదనినీ మన సర్కారువారు కోరుచున్నారు.

మన ధాన్యపు పంటలు వృద్ధి అయ్యేటట్లు చేయడానికి
యూదు మార్గము అన్నది:

- (1) ఒక్కొక్క ఎకరములో ఎక్కువ పంటపండిటట్లు
చేయడానికి సాధ్యమవుతుంది.
- (2) మన పయిరులను చీడపురుగులు మొదలయినవి
పాడుచేయకుండా వుండేటట్లు ఎక్కువ జాగ్రత్తతో చూచు
కోవడము సాధ్యమవుతుంది.
- (3) కొత్తనేలలను సాగుబడికింద తీసుకొనిరావడా
నికి సాధ్యమవుతుంది.

వాసలు కురియక పోవడమువల్ల పయిరులకు ముఖ్యముగా
విశేష నష్టము కలుగుతుంది గాని ఒక మంచి బాధి అసరా
వున్నట్లుంటే, వాసలు లేకపోయి నప్పటికిన్ని పయిరులు
చక్కగా పండితవి. గనుకనే మన సర్కారువారు రయితు
లకు అప్పు లిచ్చి వారు బావులు తవ్వకొనేటట్లు సహాయము
చేస్తున్నారు. వారు ఇందు నిమిత్తము రయితులకు అప్పులివ్వ
డానికి బల్లారి, కడక, కర్నూలు, ఆనంతపురము, నేలము,
ఉత్తర ఆర్కాటు, చిత్తూరు, మధుర, తిరుచనాపల్లి, గోదా
వరజిల్లాలలో ప్రత్యేకముగా రివియూ ఉవ్వోగస్థులకు ఏర్పరచి
యున్నారు నీళ్లు పడదగిన పొట్లలలో రయితులు మారులు
తవ్వకొనడానికయి సహాయముచేస్తూ వుండవలసిన దని ప్రతి
జిల్లాకున్న ఒక ఇంజనీరును పంపిస్తూ వుండవలసిన దని
అగ్రికల్చర్ (—వ్యవసాయపు) డైరెక్టరుకుమాదా మన సర్కారు
వారు హుక్ము పంపియున్నారు. రయితులకు కావలసి
యుండిన అప్పుల నియ్యడానికి పూర్వము చాలా ఆలస్యమవు
తూ వుండేది గనుక ఇకమీదట రయితులు అప్పులివ్వని దర
ఖాస్తులు పెట్టుకొంటే వాటిని తక్షణమే విచారించి వారికి
వెంటనే అప్పు లివ్వవలసిన దని ఇప్పుడు సర్కారువారు
పుత్రతపు చేసినారు. కాబట్టి అప్పులు కావలసివున్న రయి
తులు వారి రివియూ ఇన్ స్పెక్టర్ తో సంధిగా గాని తనాళ్ళు
యతోసయి వాగాని చెప్పకొంటే వారు కలిగ సలహా కయిస్తారు.

చాలా జాగ్రత్తతో వ్యవసాయము చేసుకొనే రయితు
లకు పంటలు ఎక్కువయ్యేటట్లు అనేక విధములను చేయవచ్చు
నని అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారు కనుకొని యున్నారు.
ఆ పద్ధతుల నన్నిటినినీ ఆ డిపార్టుమెంటువారు పూరాగా
విశదీకరించి పత్రికలలో అచ్చుచేయించి అందరికిని పంచి
వెట్టియున్నారు. ఆ పద్ధతులన్నిన్నీ వ్యవసాయపు ఫారముల
లో వుండే పుస్తోగస్థులకుమాదా తెలిసేవున్నవి. ఆ పద్ధతు
లేవో కొందరి రయితులకుమాదా నేర్చుకొనియున్నారు. గాని
ఇంకా అనేకమందికి అవి తెలియకుండా వున్నవి ఈ విష
యము భాగ్యంతులయిన జమిందారులను ఈసాంవారు
అన్న రయితులన్నీ కలిగ శ్రద్ధ పుచ్చుకొంటారని నమ్ముచు
న్నాము. వారు తమ భూములను ఎటువంటి వ్యవసాయపు
పద్ధతులను అవలంబించడము మంచిదో తెలుసుకొందానికి
అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు పుస్తోగస్థులకు అడిగి
తెలుసుకొనినీ, సర్కారు వ్యవసాయపు ఫారములకు చూచి
నీ, ఆ ఫారముల మానేవరకును సలహా అడిగినీ, నేర్చు
కొనవలెను. ఆ ఫారముల మానేవరకు ఇచ్చే సలహా ప్రకారము
వారి జాగ్రత్తగా చేస్తూ వాళ్ళ చెప్పినట్లు తమ పొలముల
లోని కూలీలు పంట జరిపించే లాభన చేయవలెను. సాధ్య
మయితే వారు సర్కారు వ్యయసాయపు పుస్తోగస్థులకు ఒక
తమ భూములను పరీక్షించి చూచేటట్లున్నా, తమ చేతికింద
కూలీలను చక్కగా తరిఫీరు చేసేటట్లున్నా ఏర్పాటు చేసుకో
వలెను. అట్లా వీలులేక పోతే, ఆ కొత్తపద్ధతులను నేర్చుకో
వడానికి తమ కూలీలను సర్కారువారి ఫారములకు పంపవలె
ను. పెద్ద భూస్వాములు ఇట్లా చేస్తే వారు తమకు మాత్రమే

కాకుండా ఇతరులకును మేలు చేసిన వారవును. ఎట్లా గంట పెద్ద భూస్వాములు తమ భూములలో చక్కగా వ్యవసాయపు పనులను చేసుకొంటూ వుండడము చూచి, చిన్న చిన్న రయతులు కూడా ఎక్కువ భాగా వ్యవసాయము చేసుకొనడానికి నేర్చుకొంటారు.

ఈ క్రింద చెప్పే సంకతులను కూడా జ్ఞాపకమును కోవలెను:— సామాన్యముగా రయతు లనేకముంది తమ పొలాలకు ఎరవుకట్టితే చాలా కర్మ అవుతుందని అట్లాచేయ కుండావుంటుంది. కాని ఇప్పుడు ధాన్యపు ధర చాలా యెక్కి పోయియున్నందువల్ల వారి పొలాలు ఎక్కువకంటే కొంచెము ఎక్కువగా నయినా ఫలిందితే వారికి చాలా లాభము వస్తుంది. అందుచేత రయతులు పూర్వము కంటే చాలా ఎక్కువగా కర్మచేసి తమ పొలాలకు ఎరవు కొట్టుకొంటే, వారికి ఇంకా యెక్కువగా లాభము వస్తుంది.

పయతులకు చీడ పట్టడమువల్ల చాలా హాని కలుగు తుంది. సాధారణముగా పురుగులు పుట్టి చెరువు కలుగుచుండును. తన పంటకు ఏ చీడ పురుగులు వా యెట్టి చాలా హాని చేస్తూవున్నదని ఏ రయతుకయినా అగుపడితే, అతడు తక్షణమే గొర్రెపువ్వుగొట్టుకు తెలుపుకోవలెను. వారు తనా క్షియిగానికి తెలియజేస్తారు. ఆయన ఆ చీడపట్టిన మొక్కలనుగాని ఆ చీడ పురుగులను గాని కొన్నిటిని మాదిరిగా గర్ర మెంటు వారి తోపున అట్టి పురుగులను పరీక్ష చేసే వుద్యోగస్థులవద్దకు వచ్చుతాడు. ఆ వుద్యోగస్థుడు కోయింబుత్తూరు లో వ్యవసాయపు పనులు చేస్తే కాతేజో పుంటాడు. పయ నచెప్పిన మాదిరి పురుగులకుగాని మొక్కలనుగాని ఏ విధ ముగా భద్రముచేసి ఆయనవద్దకు వంపకలెనో, ఇంకా యేయే వై నములన్న తెలియజేయలెనో అనియున్న 1919-1920 వ సంవత్సరపు ఆగ్రికల్చరల్ కాలెండరులో 50 వ పేజీలో తెలియజేయబడియున్నది. చీడ పురుగులు మూలమున సగము పంట పాడయిపోతుందని అందరికిన్ని తెలిసిన విషయమే కాబట్టి అవికయింబులకు కీడు చేయకమునుపే వాటిని గూర్చి పయన చెప్పిన వుద్యోగస్థునికి తెలియజేయడము మంచిది.

రయతులు కొత్త భూములను ఆక్రమించుకొని వాటిలో సాధ్యమైనంతవట్టుకు ఇంకా యెక్కువ ధాన్యమును పండించుకొనవలెనని కూడా సర్కారువారు కోరుతున్నారు. అందు వల్ల వారు రయతులకు ఈ కింద చెప్పిన వీళ్లు ఉండేలాగున యేర్పాటు చేసియున్నారు:—

(ఎ) ఈ చెన్నరాజ్యములో యిదివరకు యెరుగున్న ఆక్రమించు కొనకుండా వుండేటటువంటిన్ని కిస్తు కట్టవలసి యున్నటువంటిన్ని భూములలో 1827 ఫసలిలోగాని 1828 ఫసలిలో గాని యెరుగున్న పంటపండించుకొనకుండా వుండి నట్లయితే అటువంటి భూములలో 1829 ఫసలిలో ఎరుయినా గాని నీస్తు కట్టకుండానే మొరక పంటలను పండించు కొన వచ్చును.

ఫోరంబోక నేల అని నమోదుచేయబడియున్న భూమి లో మూత్రము ఇట్లా చేయడానికి వీలులేదు.

(బి) ఈ కింద చెప్పిన ఎరతులకు లోబడి రయతులు ఫసలిలో చెరువులలో మొరక పంటలు పండించుకొన నుల యైన కల్పకులు నెలవియ్యవచ్చును.

(1) అట్టి చెరువుయొక్క ఆయకత్తులో వుండే కొంత వల్లపు నేలలలో పయరు చేసుకోకుండా వుండే రయతు యెరుగున్న ఆ చెరువులో పయరు పెట్టుకోరాదు. ఆయకత్తు రయతు లెవరకు ఆ చెరువులో వ్యవసాయముచేసుకో కొర తాలో వారందరికిని ఆ చెరువులో వుండేభూమిని స్వాధీనము గా పండి యియ్యవలెను. ఆ చెరువులోవుండే నేల నంతకు ఇద్దరు ముగ్గురు భాగ్యవంతులకుమాత్రమే యిచ్చివేయరాదు

(2) గ్రామములో మొరకపంటకు కట్టుతూవుండే యె క్కువకన్న యేదో అంత కన్నునే చెరువులో కొత్తగా వ్యవసాయముచేసే నేలమీద కట్టవలెను.

(సి) 1829, 1830, 1831 ఫసలిలో రయతులు తమ యిళ్లపెరసులలో ఒక్కొక్కరు. 25 సెంటులకుమించకుండా వుండేటట్లు మొరకపంటలను పయరు చేసుకోవచ్చును. వాటి మీద కిస్తు కట్ట నక్కరలేదు.

వానలు సరిగా కురియకపోతే, మనవాళ్లు సాధ్యమయి నంత యెక్కువగా ధాన్యములను పండించుకొనడము పూర్వ ముకంటే చాలా యెక్కువగా అగత్యమయివుంటుంది. మంచి వరిపయరు పండించుకొనుటకు నీళ్లనలిచాలకపోయినాగాని వల్లపు భూములన్నిటిలోను కొద్దిసాటి నీటి అసరాతోనే అయినను మొరక పంటలను పండించుకొనుటకు సాధ్యము కావచ్చును. వరిపయరును పండించుకొనడానికి నీళ్లు చాలి

నంత లేక పోయినాగాని, వరిపంటకు ధాన్యమును మరియే మొరక పంట మూలముగానయినను కొద్దిసాటి నీటి సహాయ ముతోనే పండించుకొనుటకు తమచుగా సాధ్యమవుతుంది. కాబట్టి వరిని పండించుకొనడానికి కావలసిన నంత నీళ్లు లేక పోతే రయతులందరూను తమ వల్లపు నేలలలోనే మొరక పంటలను పండించుకొనడానికి కృతార్థము చేయవలెను. అటువంటి పనులుములలో యే యే మొరక పంటలు భాగా పండునో రయతులకు తెలిసి వుంటుంది. మొరక పంటలకు కావలసిన ధాన్యము లేకపోతే రయతులు తనాక్షియి దారుకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవలెను. ఆయన దానిని వారు కొనుక్కొన గలిగేలాగున సహాయముచేస్తాడు.

రయతులు తమకు సాధ్యమయినంతవట్టుకు ధాన్యము ను నిలవ వుంచుకోవలసినదని యిదివరకే సలహాయచ్చి యు న్నాము. తనదానికియే వుంచుకొన్న ధాన్యము పయరు పెట్టడానికి క్షయచుగా పనికిరాకపోవును అది మొలక లెత్తెడు. అది ముఖ్యముగా పాతికరలో వుండినట్లైతే పయరు పెట్టు టకు బోత్రిగా పనికిరాదు. కాని బజారులలో దొరికే ధాన్య ము చాలాకట్టుకు ఒకచేత మొలకవచ్చును. బజారులలో దొరికే ధాన్యమును కయరు పెట్టడానికి పువయోగించుకొన గోరే రయతులు మొదట దానిని కొంచెము మచ్చుగా కొ యంబత్తురులోని ఆగ్రికల్చరల్ కాలేజీలో సర్కారువారి తరపున వున్న వుద్యోగస్థులవద్దకు పంపుకొనవలెను. ఆయన దానిని పరీక్షించిచూచి అది మొలక యెత్తునో లేదో ఆ రయ తులకు తెలియజేస్తాడు.

ఏ రయతులూ పయన చెప్పినలాగున తన పంటను ఎక్కువ చేసుకొనవలెనంటే అతడు కొంచెము శ్రమతీసుకొ నవలెనని కొంచెము ఎక్కువ కర్మకు ఒప్పకొనవలసివుంటుం దనిన్ని సర్కారువారికి తెలిసేవున్నది. కాని, ధాన్యపుధర యిప్పుడు చాలా యెక్కువయి పోయివున్నందువల్ల, అట్లా చేసే రయతులకు చాలా యెక్కువలాభము వస్తుంది. ఈ ఫస లిలో జమీందారులున్న భాగ్యవంతులయిన భూస్వాములు న్ను తమకు సాధ్యమయినంతవట్టుకు ప్రయాసపడి చాలా యె క్కువపంటలను పండించుటకు ప్రయత్నము చేయవలెనని స ర్కారువారు కోరుతున్నారు. సర్కారువారు ప్రయత్నించు న్నట్లు రయతులకు ఇప్పుడు చేయబడియున్న సదుపాయముల నన్నిటిని వారికి మన జతములో చదువుకొన్న వారందరున్న చక్కగా తెలియజెప్పి, వారు తమ పంటలను యెక్కువగా వృద్ధి చేసుకోవటట్లు చేయవలెననికూడా మన సర్కారు వారు కోరుతున్నారు. ఇదివరకు నీకుపడియున్న భూముల లోకూడా రయతులు పంటలు పండించుకొనవచ్చునని వారికి తెలియజేయవలెను. ఇదివరకు వారు తమకు అంత లాభకరము కాని పయరులు పండించుకొనే నేలలోకూడా తమ ఆహార మునగు తగిన పంటలను ఇకమీదట పండించుకొనవలసినదని రయతులకు నేర్పవలెను.

మహారాజశ్రీ పోతాత్రగడ వెంకటేశ్వర్లు పంతులు గారి యాజమాన్యమున బరంపురమునందు 25 వ తేదీని బకింగు హాము మందిరములో సమావేశమైన గంగూజిల్లా ఎంఫుయర్ సరసభలో జరిగిన శీర్షానములు.

I పంజాబు కలకరములలో ఇండియా దొరకనమువారి చర్యకు ఖండించుచు మహాకాయము రవీంద్రనాథ్ ఠాకూర్, కోకరన్ వాయుగార్లు వాసిన విముఖత నీసభవారు కృత జ్ఞతా పూర్వముగా నామోదించుచున్నారు.

II ఫలమిప్పుడు ప్రభూత్వమునందు ప్రజలకు విద్యా సముత్సాహము యీ కథ వారధిపాఠ్యముమయ, నేతత్కారణ మన వారిని రప్పించివేయవలయునని వార్షిక పాఠ్యభాషాని యీసభవారు విషయపూర్వముగా ప్రార్థించుచున్నారు. కాని ఈ గొప్పమున కొకరిద్దరాజేసిందిరి. కుదకు తగిన ప్రకటనచేసి తిరిగి విమర్శనజేయవలయునని సభవారధి పాఠ్యముచేసిరి.

III. పంజాబులో ప్రభాస్వాములకు విధింపబడిన శిక్ష లు పూర్తయినానున్నదని యీ సభవారధిపాఠ్య పక్షము న్నారు.

IV. పంజాబులో చేసిన శిక్షలవైన ప్రివీకౌన్సిలునకు అప్పిల్లు (a) చేయుటకును, (b) పంజాబులోని కలకరముల లోను, విచారణలచేతనున్న, నిరాధారముగా జేయబడినవాని కుటుంబసోపానము కొటకును, (c) అంగ్లేయక్షేత్రములో శిక్ష యసభాకార్య నిర్వాహము నకును, ధనము మనముచేయ కలసిందని ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమువారు గోరింపందున, అట్లు జేయుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

లోక

గర్భాశయ నోగనివారికి:— శ్రీలకు గలగు ఋతుకుల ఒప్పిడి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలకాత్తి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమకోగము, సంభావనీకర రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్యవ్యాధి లను కుదుర్చును. పెద్దబుడ్డి రు. 8.0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అశీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేనా ప్రణామము, ముఖసంకటములు, నిస్సక్తున, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి కీరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును. పెద్దబుడ్డి రు. 8.0-0. చిన్నది రు. 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0 కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 88, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసుకోడ్డు, ఎగుంబూరు, మద్రాస్. 188 (కాంతి:— 9, బందన వీధి, మద్రాస్.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీర రసాయనం	మంచానన లేపము
6 ఔన్సులు 8-4-0	6 ఔన్సులు గల నీసా 1-0-0	ఉష్ణాదుల బోగొట్టును	తామర నణమును
8 ఔన్సులు 1-12-0	8 ఔన్సులు గల నీసా 0-8-0	నీసా య్య. 0-10-0	డబ్బీ య్య. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు-పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

రంటి నివాసము. }
 పండిట్, ము. రాను. }

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.
 85, ఆచారప్పగోవింద, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ జూలై నెల 30-వ తేదీ

బుధవారము

బ్రాహ్మణేతరులు

నూతనావకాశము

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక క్రొత్త ఎన్నికల గూర్చి ఇటుల వాయించుచున్నది:—

“నూతన మద్రాసు శాసన నిర్మాణ సభ నిర్మించబడినది. ప్రాతినిధ్యము 21 మందిలో 10 మంది తిరిగి ఎన్నికైనవారి. మిగిలిన స్థానములను క్రొత్తవారాక్రమించిరి. బ్రాహ్మణేతరులు పలికిన కృషి మూలమున, వారికి గలిగిన విజయ మెన్నడగి యున్నది. 5 గురు బ్రాహ్మణులను తొలగించి, వారిస్థానమును బ్రాహ్మణేతరుల ఆక్రమించిరి. ఒక్క బ్రాహ్మణుడు మాత్రము బ్రాహ్మణేతరుల నోడింపగలిగెను. వెనుకటి సభలో 3 మంది బ్రాహ్మణులుండ, యీ మారు సభలో 5 గురు మాత్రమే బ్రాహ్మణులుండిరి. కొలది శాలము మాత్రము బ్రాహ్మణునిచే నాక్రమింపబడిన విశ్వవిద్యాలయ స్థానము తిరిగి రిపరెండు ఇ. మెక్ థెల్ గారిచే నాక్రమింపబడినది. ఒక్క సంవత్సరపు రాజకీయాందోళనతో, బ్రాహ్మణేతరుల లి:తటి విజయము బడయగలిగినపుడు, ముందింకను దృఢప్రయత్నముల సలుపుచో, ఫలితము లెక్కు డనుకూలముగ నుండును. రాజకీయ విషయములలో స్వయం కృషి ఎంతవరకు లభించునో బ్రాహ్మణేతరులు ఎన్నికలలో జూపగలిగిరి. బ్రాహ్మణ ప్రాబల్యము గూర్చి వారిదివరకు ముఱివకు చుండిరి. దానినతిక్రమించుటకు వీలు గలదని, స్పష్టమయినది.”

మెయిలు పత్రిక ప్రైవేట్ క్యూమల నేయుద్దేశముతో వ్రాసినను, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము లేనిది బ్రాహ్మణేతరుల లడచివేయ బడుదరను సిద్ధాంతము నిరాధార మగుచున్నది. నూతన సంస్కరణములు ప్రసాదించబడిన పిమ్మట, బ్రాహ్మణేతరుల ప్రాబల్యమున కింకను నెక్కు డవకాశము లు గలుగును. నియోజక వర్గము విస్తరించిన కొలదియు, అధికసంఖ్యకులగు బ్రాహ్మణేతరులకు సౌకర్యములధికముగ నుండును. అందుకనియే, సర్ కంకరునాయుగారు తమ భిన్నాభిప్రాయమున “నేను ప్రత్యేక బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యము నంగీకరించెదను. కాని బాధ్యతాయత ప్రభుత్వ ప్రధానమున కిది తప్పని సరియని నే నంగీకరింపజాలను. నేను సూచించిన సంస్కరణములు బ్రాహ్మణులకన్న బ్రాహ్మణేతరులకే నెక్కుడు లాభకరము. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు తిన్నగ కొనసాగునేని, బ్రాహ్మణేతర హిందువు లధికలాభము గాంచెదరనుటకు పండియములేదు. వేరుఫలిత మెటుల సంభవించునో నాకు తెలియకున్న”దని వ్రాసియుండిరి.

సంస్కరణములవలన, బ్రాహ్మణులకన్న బ్రాహ్మణేతరుల కెక్కుడులాభ మెట్లయి చేకూరునో మారదృష్టిగలవారు సులభముగ గ్రహించనేరరు. ఇట్టి తరుణమున బ్రాహ్మణేతరుల కర్తవ్యము? స్వపరిపాలనా విధానము వలననుటయో లేక స్వపరిపాలనా సంపాదనమున కెల్లరితో నాడు కృషి సలుపుటయో? స్వపరిపాలనోద్యమ

మును క్రతిఘటించెడి బ్రాహ్మణేతరులు, స్వీయ లాభమునకే భంగము కలిగించుచున్నారనుట సత్యము. ఈ సందర్భమున, మహమ్మదీయ నాయకులు తమ హక్కుల నెటుల సంపాదించిరో కరికించుట భావ్యము. ప్రథమమున, మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసు యుద్దమమున పాల్గొనక తటస్థులుగ నుండినను, రానురాను జాతీయోద్యమ లాభములను వారు గ్రహించి, స్వపరిపాలనాశయము నంగీకరించిరి. అప్పటినుండియు కాంగ్రెసు సభవారును, మహమ్మదీయసభవారును, ఏకాశయబద్ధులై కృషి సలుపుచుండిరి. లక్ష్మీ కాంగ్రెసుసభలో, మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యముగూర్చి, ఉభయములకును షధ్యనోక యొడంబడిక జరిగెను. సాత్ బరో విచారణసంఘము వారా యొడంబడికను గౌరవించి, అందులో సూచించబడిన, ప్రకారమే ప్రాతినిధ్యమును సూచించిరి. సర్ జేమ్సు మెస్టరుగారి యొడంబడిక అమూల్యమగు కృత్యమని యంగీకరించిరి. సంస్కరణ శాసనమునందీ యొడంబడిక యనుసరింప బడుట నిశ్చయము. హిందువులతో కలసి స్వపరిపాలనా శయమునకు చేయూత నొసగుటచేతనే మహమ్మదీయులు వాంఛాఫలసిద్ధిని త్వరలో గాంచ గలుగుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులీ వర్తమానము గూర్చి యోచించుట యవసరము.

డాక్టరునాయుగారి నాయకత్వము క్రింద బ్రాహ్మణేతరులు కొందరు స్వపరిపాలనోద్యమమునకు విముఖత జూపి, అభివృద్ధియైన గిట్టని ఇండ్లో బ్రీటీషుసంఘమువారితో చేతులగలుపుటచే, బ్రాహ్మణేతరోద్యమము ఉదారాభిప్రాయులగు భారతీయుల యొక్క గాని, ఆంగ్లేయుల యొక్క గాని ఆదరణ బడయలేదు. బ్రాహ్మణ సభ్యులు కొందరు సాత్ బరో విచారణ సంఘమునందుండిరను కారణమున, నాయరు వర్గమువారు సాక్ష్యము నిచ్చుట మానుకొని, తరువాతకాశము గోల్పోయిరి. సాత్ బరో సాఘము వారు బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్య మనగత్యమని తెలిపిరి. మాంటుఫర్డు విధాన గ్రంథకర్తలు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అనవసరమగు సాఘుర్నణమున కెడమిచ్చునని తెలిపిరి. ఆంగ్లో హైద్రాబాద్ పత్రికలు బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రోత్సాహ ముసగుచున్నటుల గన్పడినను, వాటి ముఖ్యోద్దేశము సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మిష్టించుటగాను. ఎటులయినను స్వపరిపాలనోద్యమము సఫలముగాకుండ నాటంక పరుచుటకే, నివి బ్రాహ్మణేతరులను పురికొల్పుచున్నవి. వీటికి, బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతర సాఘముల రెంటివైనను సమాన ప్రేమయే గలదు. ఈ విషయమే పండియ మే మయినగలచో, సర్. అలెగ్జాండరు కార్మ్యుగారు, బ్రాహ్మణేతరుల గూర్చి వ్రాసిన యాక్రింది వాక్యము లట్టి సందియముల బోద్దోలగలవు.

“బ్రాహ్మణులకు పిమ్మట, అనేక శాఖలు గల బ్రాహ్మణేతరులు గలరు. వీరిలో కొందరున్నతజాతులవారు. మరికొందరు హీనజాతులు. కాని, బ్రాహ్మణులవలెనే వీ రెల్లరు, నొకరి కొకరకు సంబంధము లేక, చాలవరకు అన్యోన్య వైషమ్యము జూపుచుందురు. వీరిలో నొకజాతి వారి కెవరికయినను పలుకుబడి గల యున్నతపదవి లభించేనేని ఆతను తనవశములోనున్న ఉద్యోగముల నన్నిటిని స్వజాతీయులతో నింపివైచును. ప్రభుత్వపు ఫానికోత్తరువు లీవైఖరి గమనించి, యిట్టిఫలితము గలుగకుండ నివారణ మార్గములను సూచించుచున్నవి.”

పరిస్థితుల నన్నిటిని గమనించిన, బ్రాతరుల నిపుడొక క్రబల సమన్వయము చున్నది. ఇదివరకు వలెనే, స్వపరిపాలనోద్యమమునకు ప్రాతినిధ్యము జూపుచో, కార్యఫలసిద్ధి గలుగునా? సంస్కరణముల మూలము బ్రాహ్మణేతరుల కలుకుబడి యధికమగునని, వరకు వివరించియుంటిమి. ఇంకను సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మనవసరమని తలచునెడల, నయ్యది స్వపరిపాలనా విధానమున కంగీకరించుట మూలముననే చేకూరు నని స్పష్టము గా గలదు. సాత్ బరో ప్రభువుగారు జాయింటుకమిటీ వారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు, బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యమును నెలకొల్పుటకు తమ సంఘము వారంగీకరింపలేదనియు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యావసరమును గనుబడిచేసి గొప్ప భారము బ్రాహ్మణేతరులపైవేసే కలదనియు, స్వపరిపాలనా సమన్వయ పరిష్కారములకు రాజీమార్గముగ తప్పు, వేరొక విధమున బ్రాహ్మణేతరుల సూచనను జాయింటుకమిటీ వారంగీకరింప గూడదనియు, వ్యక్తపరచిరి. బ్రాహ్మణేతరుల కీపుడొక నూతనావకాశము లభించినది. ఇండ్లో బ్రీటీషు సంఘమువారితో సహచర్యమును వదలి, బ్రాహ్మణేతరులు స్వపరిపాలనా సంస్కరణములకు తమ యాచనాదము తెలిపి, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము గూర్చి కట్టుదలతో కృషిసలుపుచో, రాజీమార్గముగ జాయింటు కమిటీవారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును ప్రసాదించవచ్చును. అటులగాక స్వపరిపాలనా సంస్కరణములకు వారింకను ప్రాతినిధ్యము జూపుచుండుచో, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము బడయ గలుగుట అసంభవమని తేలుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము నికముందు నడుపువారు, కార్యసానుకూల్యము కొరకైనను, పూర్వపు వద్దతుల విడనాడి దేశప్రముఖులతో గలసి స్వపరిపాలనను గోరుచు, ప్రత్యేక వాంఛలను వెలిబుచ్చువలసియుండును. ఇంతకన్నను, వాంఛాఫలసిద్ధికస్వమార్గము గన్పట్టదు.

బ్రాహ్మణేతరులీ నూతన మార్గమును స్వీయలాభముకొరకైనను అనుసరింపక తప్పును. అట్టితర, భారతీయులలో నన్ని శాఖల వారును స్వపరిపాలనము నేకగ్రీవముగ గోరుట తటస్థించును. ఇట్టి స్థితి సంభవించునే మోనని, మద్రాసు ప్రైవేట్ పత్రిక బెనురుట సహజము. స్వపరిపాలనోద్యమమునకు విముఖత జూపేవారికవత్తుమున్నను, ఆంగ్లో హైద్రాబాద్ పత్రికలు వారి నాధారము జేసికొనుచు లేచిచో, నవి నిస్సహాయముగ నుండవలసివచ్చును. ఈపత్రిక లెటుల బుజ్జగించినను, బ్రాహ్మణేతరులీతరుణావకాశము కోల్పోవక, స్వపరిపాలనము కొరకై కట్టుదలతో బనిచేయవలసియున్నది. ఇందువలన, దేశలాభతోబాటు స్వీయలాభముగూడ చేకూరును. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ సంఘమువారిదివరకే స్వపరిపాలనోద్యమమునకు చేయూత నొసగుచు, యుధువు ప్రతినిధుల నాంగ్ల దేశమునకు రాయబారులుగ నంపియున్నారు. వారి ప్రయత్నము లింకను చురుకుగ జరుగవలసియున్నది. సంఘాధ్యక్షులగు ది. బ. కేశవశిల్లగారు యావనిని కొనసాగించుట భావ్యము. నాయరువర్గములో నిదివరకు జేరియున్నవారు సహితము పరిస్థితులను కరిగిలించి, స్వీయలాభము కొరకయినను తమ వద్దతులను మోపుకొని ప్రెసిడెన్సీ సంఘమువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడవలసియున్నది. భారతీయులలో నన్ని పక్షములవారును, కొరమా లిన వర్ణవిద్వేషమును మఱచి, ఏకాశయబద్ధులై కృషిసలుపుచో, భారతమాత వారిని తప్పక

విదేశ తంత్రీవార్తలు

(రైటు - ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లాండు

కెయిజరు దుండగములు.

లండను, జూలై 24:—సంధివరకు (ప్రభువులసభలో) రెండవ ర్యాంకు చతురబడునపుడు కెయిజరు గారిని విచారిం చుట కలస కొంతమంది ఆరంభము తిరుగవచ్చునను ఆభిప్రాయముతో తా మేకీభవించును కర్ణుప్రభువుగారు చెప్పిరి. చరిత్రమందు శిక్షింపబడిన సార్వభౌములలో నరిపోల్చియును నెదల మొదటిభాగము గుణములకొన్నియు, నేపోలియును గుణములకొన్నియు కెయిజరునందు గన్పించుచున్నవి. కాని యుద్ధక్రార్యముల కన్నిటికిని కారకుడగుటయే గాక దేశ మత్యంతవిషయ స్థితియందుండునపుడు సిగ్గులేక వాని విడదవి పారిపోయిన కెయిజరు వీర వరుడని గాని దేశ కాభి మానమున (ప్రాణత్యాగము చేసినవాడనిగాని) అనిపించు కొనకలయు. జర్మను సుసాధ్యులలో మరల నకడు కన్పించు నె డల నది రాజకీయ వివత్తులకు కారణభూతము కాకలదు. యుద్ధము గలుగుటకు కారణమగు నమృత స్వామిదోహము కంతటికిని తక్కిన వారందరికంటె కెయిజరే ఎక్కువ కా ని భూతుడని మిక్కిలియందలి వారందఱు నమ్మిరి. ప్రపంచ ంతటికి సంభవించిన ఈ భయంకర ప్రళయ పాపములకును అని తలనిడనే పడక తప్పదు. కెయిజరు ఇదివరలో తన యుద్ధతత్వస్థితిని గూర్చి నిరంతరము నొక్కి నొక్కి చెప్పి కొ నుచుండెడివాడు. ఆతని యువశాస్త్రములనుబట్టి జూమనెడల ఆతడు భగవంతునకు ప్రీ త్యే కాభి మా న పు తుక్రి డనియో, భగవంతుడే వాని సంరక్షణ మందున్నా డనియో తోచగలదు. అట్టి పుత్రుడు తప్పకుండ విచారింప బడి నేరముండునెడల దండింపబడవలయును. విచారణ జరు గుటకు గల ఇష్టండులు గోరంతలు కొందఱుగ జెప్పబడు చున్నవి. విచారణ ఎక్కడ జరుగవలయు నదియు ఇంకను నిర్ణీతము కాలేదు. (లిటనులోనే జరుగుననిను లండనులో జరుగునని నిరణయములకు వీలులేదు.

ఆంగ్ల కరాసు సమాధానము.

లండను, జూలై 24:—ఆంగ్లకరాసు సమాధానము రెండవ ర్యాంకు చతురబడు నపుడు కర్ణుప్రభు గారిట్లు చెప్పిరి. ఈ యుద్ధమందు ఫ్రాన్సు చాల కష్టములపొల్తు నది. ఇది వరలో గూడ ననేక సాయలు దాని తూర్పు సరిహద్దులు సంరక్షణము లేక యుం డెడివి. కారణముగాని తప్పినదానిగాని ముందుమాచనగాని ఏ దియు లేదు క్రతువులాక్రడేకుల నాక్రమించుకొనుట నది అనేకసాయలు జూచినది. ఇకముందట్టి ఆంగ్లకరాస్త్రము జరు గకుండ జేయుటకు నానాకాతీయ సంఘము దృఢముగ స్థాపిం పబడెను. అందువలననే సంధివలన సంరక్షింప బడవలయునని ప్రాన్సునాథునిచెప్పెను. సంధి మందిరొకాడో తెలిసికొనుట కొక్కసరికే ననుమతమైనది. దీనివలన యూరప్రభుత్వ వంచనంతటికిని కాంతిలుగూడకలగా? ఈ ప్రశ్నకు “కలు గు” నని ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట క్యూను సంజెహంపరు. ఈ యుక్త్యాప్త కార్యమునకు దేశమందంద రేగ్రీవముగ నంగీకరిం చుట తనకు ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది.

ఈజిప్టులో అల్లరుల వివిరము.

లండను, జూలై 24:—ఈ జిప్టులో జరిగిన అల్ల రుల కలస చనిపోయిన వారు ను గాయ ములు తగిలినవారును జేరియు 800 మంది. పాశ్చాత్యులు 1600 మంది. నివిలు పురవోగులు వరుసగా 81-85 నైనికో ద్యోగులు 29-114. 3700 మంది జేరియులకు న్యల్వకాలము కారాగృహ వాసమును, 89 గురికి పురవోయును 27 గురికి యావట్టర ద్వీపాంతరవాస శిక్షయును విధింపబడినది. ఈనెల 15 వ తేదీ నైనికో న్యాయస్థానము తెల్లవేయబడెను. దేశ మున నెమ్మది పూర్తిగా కలిగినది. (వార్తము) రాజకీయ నేర rushed రిసాలయందుంచబడిన వారిని వదలివే ను చున్నాను. A. J. bayonet and consolidate ందు చున్నానని జనరలు ఆలెస్సీగారు తెలిపినది. సభలో హాజరైన వర్తగారు నుడివిరి.

నాకాదళ వ్యయము.

లండను, జూలై 25 — పార్లమెంటు సభలో నాకా దళ వ్యయముల విషయము చర్చింపబడినది. 6 కోట్ల పాన లాసంగబడుటను గూర్చి నావికులకు నాకలకు తగ్గించి నందు లకు చాల సంకసింతిలిన మిక్కిలుగారు నుడివిరి. తాత్కాలిక సంధి జరిగినది మొదలు 326 నాకలు తగ్గింపబడెను. అందు వలన 425 లక్షల పానము నికరము కూడి వచ్చెనని తెలుప బడినది.

యూరప్ మైరు బాగ్గుగనులు

లండను, జూలై 25:— సర్ ఆక్లండుగడ్డెడుగారు లండ నకు మరల వచ్చిరి. రేపటిరోజున పరిశీలనోద్యోగియును గను ల పనివాండ్ర సంఘమువారు నాలోచించెదరు. వీరుతోడు టనియమున సమాధానము కుదరవచ్చునని తెలుపబడినది.

సర్ డబ్లియు మార్షలుగారు

లండను, జూలై 27:— నేను బార్లమెంటు సర్ డబ్లియు మార్షలుగారికి జి. సి. ఎం. జి. లిఖదము నొసగిరి.

సార్లెంటు గ్రీను మరణము.

లండను, జూలై 24:—సార్లెంటు గ్రీనుగారి మరణ మునకు కారణ భూతులని 7 గురిమీద కేసుచేయబడినది. బాను నెల 16 వ తేదీన యిప్పములో యీ హత్య జరిగినది, 7 గురిలోను యిద్దరిని వదలివేసిరి. 6 గురికి చెరి 12 నెలలు విడిచెదరు విధించిరి.

ఫీల్డు మార్షలు విల్సనుగారు.

లండను, జూలై 25:—సర్ హేన్రీ విల్సను గారు మున్నగు నైనిక కాగ్య నిర్వాహక వర్తము వారికి పార్లమెం టు (ప్రజల) సభవారు విందుచేసిరి. ఆవిందునకు వైకాంటు ప్రెంచిగారును చుంఠులు మున్నగు వారును వచ్చిరి. మిత్ర మండలి వారికి సామరస్య మేర్పడుటకు మార్షలు విల్సను గారు చాల సహకారలైరి. నేనాకుల సంయోగ మేర్పరప బడిన పిచ్చుట సానుకూలముగ పనిచేసిరి. మార్షలు ఫాకుగారికి చాల సహకారలైరి. మార్షలు విల్సనుగారు ప్రధాన సేనను పంపుట వలననే ఆంగ్ల పరాకు దేశములకు నిరుపద్రవస్థితి కలిగినది. సర్ హేన్రీ విల్సనుగారికి ఫీల్డు మార్షలు వదవి యొసగబడినది బానుడు బార్లమెంటు నుడివిరి.

విక్టోరియా క్రాసు బహుమానములు

లండను, జూలై 27:—ఇండియా నైన్యమందలి మేజరు బార్ల మిలరుగారు టైరికు నదివద్ద ఆశేష ధైర్య సాహసము లతో బోరిసంసులకు విక్టోరియా క్రాసుబహుమతి నొందిరి. ఒక గూర్ఖా యుద్ధోగియు, ఎవమందుగురు మనుష్యులను వెంటరాగా క్రతువు లలినిశేషముగ ఫిరంగులకు గాల్చుయం దినను లక్ష్యము చేయక నరకు క్రతువులవై బడెను. క్రతు దళమలిలమైన దోటి ప్రతియుద్ధ మొనరించినది. ఆయినను వెనుదిరుగకు భవన్నువై కత్తిపోటు తగిలి బాధించుచున్నను సరకుచేయక వగర నిర్బించి అపద గడువంబెట్టి ప్రదేశమంత టిని బలవత్తరము చేసెను.

రుష్యా

రష్యానైన్యముల తిరుగుబాటు

లండను, జూలై 24:—ఆర్యంగళ ప్రకటనము:— ఓమి గారంగమందుండు రుష్యముల కొంతమంది బోలెవిట్సుల తంత్రములకు లోబడి అధికారులమీద తిరుగుబడిరి. రుష్యుల లారంగమున నగరమును క్రతువుల కర్పించిరి. (లిటిషువారా ప్రదేశమును తిరుగుబడినవారివద్దకుండి గైకొన యత్నించుచుం డగా బోలెవిట్సులు వారి నెదిరించిరి. ఇవరకు క్రతువులు పారి పోయిరి. ఇట్లను జనరలు విరను నైనుగారి అధికారము బాగు గనున్నది. కొత్త బ్రిటిషువరులతోయరలు సమయమునకు తగి యున్నారని విశ్వసించబడుచున్నది. ఒక్క ఓమి గారంగమునకు తక్కిన అన్నిబోట్లకు స్థితి బాగుగనున్నది. ఓమి గారంగమున మాత్రము క్రతువులా నగరమును నడినంతటిని ఆక్రమించుకొనియున్నాడు. తక్కిన రం గములందుండు నైనికులుగూడ ఆసంతుష్టి నూచనల గనుబరు కలేరు.

ఫ్రాన్సు

రైనునది నాక్రమించుకొనుట.

ప్యారిసు, జూలై 28:—హేవాను ఏజెన్సీ వారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు.—మూర్ఖులు! ఫాకు గారు ఆయిదుగురి సభవారి యెదుట రైనునదీ ప్రతేక నైనికా క్రమశాస్త్ర మభ మ కత్తులు లక్షాపదివేల నైనికులైన నుండవలయును. ఇం గ్లండు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లచట చాల న్యల్వ సంఖ్యగల నైన్యములనుంచును. ఇంక నెంతమంది కావలసి యున్నారని మార్షలు ఫాకుగా రూహించుకో ఆంతమంది నైనికుల నచటికి ప్రాన్సు పంపవల యును.

ఆలంబుదీపులు

పారిసు, జూలై 25:— నానాదేశసంఘమువారు పూచీ పడుపద్ధతిని ఆలంబు దీపులకు తటస్థజేయుగా నేర్పరపరలే నని బాల్లికు సంఘమువారు నూచించిరి.

ప్రాన్సు పారిశ్రామిక సమస్య.

ప్యారిసు, జూలై 28:—హేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియ పరచుచున్నాడు:—పరాకు వారి పారిశ్రామిక పున ర్నిర్మాణ కాళామంత్రి ప్రస్తుతము లండను నగరమందు న్నాడు. ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సులు యుడుక పవార్తము లనోన్యము గ మార్చుకొనునట్లు ఏర్పాటు చేయుటకును, ఆహార సానుగులను పంచిపెట్టు కొనుట కొంతకష్టసంఘము శొక దాని నెలకొల్పబడును, నమవ్ర) నుంకములను తగ్గించుట కును ఆతడు కృత్యత్నించు చున్నాడు.

ఫ్రాన్సుఆర్థికస్థితి.

ప్యారిసు, జూలై 28:—హేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలి యబరచుచున్నాడు.—యప్పది మిలియన్లల ఫ్రాన్సుకులనిలు వగల లాటరీ దొరతనమువారు చేసుకలయునను నూచన కృతినీధుల చేబరులో నుకపాదించబడెను. అందు 6 మిలి యార్డుల ఫ్రాన్సుకు బహుమానముక్రింద ఇచ్చివేయబడును. తక్కినది కాలిత ఋణ విమోచనార్థ మంకుబడును.

ఈజిప్టు

జనరలు మెకాండ్రూగారి మరణము.

కయిరో, జూలై 25:—రవ దివిజకు కమాండరు జన రలు హేమెకాండ్రూగారు క్రిందటి వారము ఘోరమరణము నొందిరి. ఆతడు ఆలెహ్సేవద్ద నుంచబడెను. ఆతని దుస్తులలో నొకటి నెట్రోలుతో తడుతుబడి గదిలో ఆరకట్టబడెను. ఆత డు సిగరెట్టును కాల్చుచు లోనవ్రచేసెంచెను. అంతట నెట్రో లు ఆవిరి వెంటనే మండి ఆతనికి నిశేషముగ మురికిపోయెను. మరి యొకవార మానుపత్రికానుండి ఆతడెచ్చట మరణించెను.

హార్మి మనుగారి ప్రవాసము.

విచారణ జరుపకుండ హార్మి మనుగారిని ప్రవాసమున కంపుట ఆక్షనుమని సర్ దివాపెట్టిగారు నగరవాసుల ప త్నమున ఇండియామంత్రి, రాజప్రతినిధి, బొంబాయి గవర్నరు గార్లకు కఠినవార్తల నంపిరి.

వడన గునుగుట:—వీరునదిలో బానునెల 8వ తేదీని రేవు వడనమునిగి 86 గురు చనిపోయిరి. ఆసందర్భమున కంక్రా క్తురు ఏజెంటుమీదను 6 గురు పడనవాండ్ర మీదను కేసుచే యబడెను. ఏజెంటుకు 6 నెలలు కఠినశిక్షకు రు 20000 జూర్మా నాయను వడనవాండ్రుగో కొందఱికి ఏడాది కొందఱికి రెం డేండ్లుకొందఱికి 18 నెలలు ఈరికి కా రాగృహ వాసశిక్షు ఈ నెల 25-వ తేదీని కంక్రాజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు విధించిరి. ఆశాడు ప్రాణమునకు తెగించి యూదుకొనిపోయి గరబుమ గారు దగ్గరనున్న వారిని వదియందిని దూరమున కొట్టుకొనుచు న్నవారిని 10 మందిని మొత్తము 20 మందిని కాపాడిరి. హ గారు 1914 లో గూడ 5 గురి నిలులే కాపాడినందులకు పో లీసుకాళువారు హెగారికి ప్రశంసా క్రతము నిచ్చిరి. మేజిస్ట్రే టుగారు హెగారి ధైర్యసాహసములను చాలాత్రకంపించి దొర తనమువారు హెగారి ధైర్యధైర్యములను గుర్తింప దగునని వ్రాసిరి.

బి. రామారావు వి. సి. ఎస్ గారు:— వీరు 18-4-19 వ తేదీ మొదలు ఆస్పెంటెలు కలెక్టరుగారు మేజిస్ట్రేటుగారు పనిచేయుటకు కొరబడిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

ఇండియా దొరతనమువారు.

నూతన శాసనము.

ఆక్షేపణలు నివృత్తయ్యాయనములగుట.

బొంబయి, జూలై 28:—దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనము వారు కాసన రూపముగా ప్రవేశపెట్టబోవు ఏ సి యా టి క్కు అ మెం డు మెం టు లి ల్లు ను గూర్చి ఇండియా దొరతనమువారి తరపున వర్తక పారిశ్రామిక సభ్యుల గ నున్న యే బార్ని బార్ని గారికిని గాంధీగారికిని కొంతకంత జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు గాంధీగారు ప్రకటనార్థమై పత్రికల కంటికి. ఇందు నెండు భాగములు గలవు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో పరిస్థితులన్నిటిని నింపవలలో నమూనా తేసి ఇండియా దొరతనమువారి ఆక్షేపణ లెవ్వియు ఉపయోగముగ నుండవల నందుకు వగచుచు 18 తేదీని బార్ని గుగారు గాంధీ గారికి వ్రాసిన జాబులో ఈ నూతన చట్టము నం పూర్వముగ చేసిన పిదప కత్తి వంచన లేక భారతీయులకెట్టి యిక్కట్లగులుగకుండగ ఇండి యాదొరతనమువారు కృషిపెట్టెదనని బార్ని గుగారు రథము మొనగిరి. ఇది మొదటిభాగము. రెండవభాగము బార్ని గు గారి గాంధీ గారి నొకంగిన ప్రత్యుత్తరము.

గాంధీగారికి బార్ని గుగారు వ్రాసిన లేఖ.

జూలై 18-వ తేదీని నిష్పాదించి యే బార్ని బార్ని గు గారు గాంధీగారికి వ్రాసిన లేఖ విషయములు:—ప్రియమైన గాంధీగారు, జూలై మూడవతేదీని మీరు వ్రాసిన జాబునకు క్లుప్తముగ ప్రత్యుత్తరమియ్యవలసి వచ్చెను. ఈ విషయము ఆమెలా గ్రహించి నిండు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకై అట్లా నిర్ణయించిన దక్షిణ ఆఫ్రికాలో జరుగుచున్న సంగతులన్నిటి కిని రాజ ప్రతినిధి గారు నేనును చాల తుది లిఖించు వాస్తవము. ఏ లై న పు డె ల్ల ఈ క్రొత్త కాసనమును గురించి మాందరకును విచారముగ నెన్నవని మీ పేర ఇదవలెనే వ్రాయవచ్చును. ఇండియా కార్యదర్శిగూడా అధికకపు కార్యాలయమున భారతీయుల విషయమై రాజప్రతినిధిగారు నిరంతరము క్రోధమును లై కృషి నబ్బుచున్నారను. ఈ విషయమును గూర్చి మీరంత మాత్రము భయపడవలసినవారులేదు. ప్రస్తుతపు స్థితిగతుల పూర్వంభవిత అందు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నే నుండినన్ని సంగతి మీకు తెలిసియే యందునని నానమ్మకము చాల సామల బక్స కను క్రభువుగారిని నుండవలసింది.

ఈ విషయమై ఆయన తనయంత్రులతో ఆలోచించు యం దెను. కత్తివంచనలేక భారతీయులు పునఃసృష్టికిని వారి ఆశయ లభించుటను నచా సామలబడిరి. ఈ సంవత్సర ప్రారంభమున 1908 సంవత్సరపు బ్రాన్సువాలు మంత్రిలోహములు, తక్కువ రకము లోహముల చట్టము ప్రకారము (ప్రెవెన్ టండు ఛేన్ మెటల్స్ అక్టు) కూర్చున్నప్పుడు పురపాలక సభవారు (మేజర్ డియోలోనును నుప్రీముకోర్టునండి బొందిన ఉత్తరువు దీని కంటకు కారణమని మీరెగిన కంగతే. ఈ ఉత్తరువుల న ప్రకారము దాదాపు నగరములలోన్ని ప్రవేశములందు భార తీయులను నివసించుటకు గాని అక్రమించు కొనుటకు గాని అంగీకరింపరాదని యూరపియను సంఘమువారికి (ఫర్మకు) ఉత్తరువు చేయబడినది. దీనివలన విట్ వాటరు స్టాండు తేటమం దంతటను భారతీయ వర్తక సంఘమునంతటను వివాదకరముగ నుండును ఆక్షేపించుచు బ్రాన్సువాలో బ్రిటిషు ఇండియా సంఘాధ్యక్షులు రాజప్రతినిధి గారికి తం తనం పిరి. మీకు గూడ ఈ సంఘమువారు ఒక తం తినిచ్చియుండిరి. దీని నకలు నొక దానిని మీరు మాకంపి. బ్రాన్సువాలు ఇండియా సంఘమువారు మీ కంపిన తం తినివార్త మా కంపిన దాని కంటె ఎక్కువ వివరముగ నుండుటచే దానిని పూర్తిగ ఇండియా కార్యదర్శిగారి కంపణమున ని రాజప్రతినిధి గారు తక్షణమే ఉత్తరువు నిచ్చిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని తీవ్ర వే కొత్త భారతీయులకు గల్గిన ఇక్కట్లను గూర్చి విచారిం చుటకు ఎస్సెంట్టి వావును వారిక పుట్టేకపు సంఘము చేరుకుంటున్నది నని కేప్రభువు సభ్యులొకడు నూచించెను. ఈ అపొకర్యములను తొలగించుటకై ప్రభువుయన ఈ తీర్మా నము నుభ్యముగ ఉద్దేశించుచుండిరి. కాని నిమిత్తముల అది రిటి కంపెనీలను స్థాపించుటచే 1885 సంవత్సరపు మూడవ సంవత్సరపు పూర్తివారము కా సన న ము ను ల్ల ఘిం చు

విషయము గూడ ఈ వి చార న స ం ఘ ము వా యే అధికారమునకు వచ్చునటుల నవరణను ఆమోదించుట కను గడు శోచనీయము. ఈ ప్రకారము బ్రాన్సువాలు భారతీయ వర్తకలందరి సంగతియు పరిశీలనకు లోనైనది. ఇటీవల వావు ను అవ్ ఎస్సెంట్టిలో జరిగిన సంగతులన్నిటినిబాడ అచట పరిణామము లెట్లున్నవో ఊహించనగు.

నూతన శాసనపులితము.

కమిటీవారి నివేదికముమీద ప్రవేశపెట్టబడిన చట్టపు నకలు మా కింకను చేరలేదు. కాని నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ నూతన కాసనములను ఫలితములునునని తోచుచున్నది.

(1) దొరతనపు చట్టములందు 1912 సం॥ ను 1 తేదీకి భారతీయులకు గల వర్తకపు హక్కుల కెంతమాత్రము భంగములేదు. చట్టసంక్షేప మొనగబడును. బ్రాన్సువాలు లో ప్రవేశించబడిన ప్రవేశములందు గూడ ఈ హక్కులు అందును ఒకేవత్తములందు వర్తకమున్నవో ప్రస్తుతము లై నెన్న బొందినవారికి గాని వారికరువారక వచ్చువారికి గాని హక్కులకు భంగముండదు (2) ప్రస్తుతమున్న 1908 సం॥ ప్రెవెన్ టండు ఛేన్ మెటల్స్ అక్టు నిబంధనపు మరతులు అచటలో నుండును. దొరతనపు వత్తములందును, ప్రవేశించ బడిన బ్రాన్సువాలు ప్రవేశమునందు భాగతీయులకు 1919 మే 1 తేదీ నుండి క్రొత్త లై నెన్న లి యు బడ వు. పూర్తిక లై నెన్నులకు వల యు వో పునరుద్ధరించబడును. అంతయు గాని క్రొత్త లై నెన్ను లి యు బడ వు. 1919 సం॥ ను 1-వ తేదీకి పూర్వము స్థితిలో సంపాదించిన హక్కులకెట్టి అభ్యంతరి ముండవలదు కాని ఇకముందు 1885 సంవత్సరపు 2-వ కా సనపు నిబంధనలు కంపెనీలకే గాక కర్మకర్తలకునూడ వర్తింప గలవు.

ముఖ్యఫలితము.

స్థితిమీద తనకావట్టుటలను గల్గు అపొకర్యము లెవ్వియో మాకు తెలియరావచ్చును. కాని మాకేవిషయమై తెలియజేయుటకు దీని ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తం తింపి వారము. ప్రవేశిత ప్రవేశముచే గాక బ్రాన్సు వాలం దంతటను గూడ భారతీయులకు సాధారణముగ వర్తకపు లై నెన్నులను యగూడదని చుటకు అవ్వెన్నట్టివారికి ఈయబడిన అదన పు డికికారానబంధమునే నేటులో నె త్తికేసిని తెలుపుటకు నాకవకాశము గల్గినది. మాకు బ్రాన్సువాలు బ్రిటిషు ఇండియా సంఘమువారిచ్చిన తం తిని బాడ భారతీయులకు వర్తకపు లై నెన్ను ల నీ యి గూడ ద ను ఉ త్త రు వు సాధారణముగ అందరికి వర్తింయని మే మనుకొండము. దీని మీదట తక్షణము ఈ అపొకర్యము లేకుండ జేయవలయు నని ఇండియా కార్యదర్శి గారికి రాజప్రతినిధిగారు సంతకం పిరి. ఇండియా కార్యదర్శిగారు ఈ అనుబంధమున తొల గించ గల్గిరి. మీరు మీ ఉత్తరముందు నూచించిన విషయము ఇదే అయి ఉండనని తెలచెదన మీరు వ్రాయు కరికి ఈ అనుబంధము తొలగించబడినదని మీకు తెలిసియుండదు.

ఒడంబడిక.

వర్తకపు లై నెన్నులు, 1908 సం॥ ప్రెవెన్ టండు ఛేన్ మెటల్స్ అక్టు వరిపాలనా విషయములు సంబంధించినంతవరకు యూనియను దొరతనమువారు 1914 సంవత్సరపు టాడంబడికను ఉల్లంఘించి మని అంగీకరించెదని నాకు తోచును. అను మా త్రి యు గూడ తా ము భిన్న ముగ ప్రవర్తించలేదనెదను. 1914 సం॥ జూ ను 30 తేదీ ని బార్ని గారు మీకు వ్రాసిన లేఖకూడ అపుడున్న కాసనము లన్నిటిని ప్రజల కన్యాయము గలుగకుండ నటుల జేయుటకై యూనియను ప్రభుత్వమువారు పూను కొన్నటుల తెలియుచున్నది. వారివారి హక్కులకు భంగము లేకుండ జేయ నెత్తుంచిరి. 1914 సంవత్సరమునకు పూర్వము నుండి గలవ్యలభములకు భంగకరముగ నున్న ప్రెవెన్ టండు ఛేన్ మెటల్స్ అక్టు వారి కాసనమును రద్దుజేయుటకే గాక 1814 మే 1 తేదీ నుండి 1919 సం॥ 1వరకు గల న్యలభము లన్నిటిని (వెన్డెక్ వైట్సు) కాపాడుటకేగూడ యూనియను దొరతనమువారు ఒడంబడిక కంటె ఎక్కువ బనిజేసితిమని నుడివెదరు. 1908 సం॥న అచటలోని రిచ్చిన కాసనమును ఉల్లంఘించు విషయమై అపు జేయుటకు మీరు ప్రయత్నించి నను అత్యాది 1914 సంవత్సరపు టాడంబడికకు భిన్న మనం చు కొనకాదు. 1908 సం వత్సర పు కా సన న ము ను మనము ఆక్షేపించనగుకాని దానిని మార్పుల కెంతకష్టము గలదో మీ యనభవములను మీకే తెలియగలదు. ఇంతవరకు న్న హక్కుల నన్నిటిని కగాయదా లేకుండగ అంగీకరించబ

డినవి. న్యాయస్థానముల వీటిని నాక్షేపించుటకు నీలొండదు. మీ కు ను స్థు టు న్న గా రి కి ని జ రి గి న ఒడం బడిక కా సన రూ ప ము ను దా లిచ్చ న ది. అ య ట్టి ది అంగీకరించబడినది. ఇదియు ఉపయోగకరము. క్రొత్తగ సంక్రమించిన హక్కులను అభివృద్ధి గాంచకుండగ 1919 మే 1 తేదీనుండి ఆపుజేయుట బాగులేదని భారతీయుల దము. 1895 సంవత్సరపు 3-వ అనుబంధమున్నను ఇదివర కంపెనీవారు సంపాదించుకొన్న హక్కులను గూడ మన్నిం చెదమని యూనియను దొరతనమువారు వాదించగలరు. ఇట్టి ఉల్లంఘనములు ముందు జరుగకుండుటకై ఈసవరణ జేయబడ నుద్దేశించ బడినది తెలియజేసెదను. ఇండియా దొరతనమువారి వాదమును నిరాకరించెదను. 1885 సంవత్సరపు 3-వ కాస నము అభినవకాసనమునకు వర్తింప దయము ఈ కాలమునం దుండగూడదనియు 1918 సం॥ సామూజ్య సమాజమున సింహాధిభువుగారు తెలియజేసిన అభిప్రాయమునే ఇండి యా దొరతనము వారంగీకరించెదను. ఈయభిప్రాయమునే వారు తెలియజేసిరి 1918 సం వత్సర ము న సామూజ్య సమాజమున బర్మనుగారు నుడివినదానితో ఈ కొత్త చట్టమును సమాధాన పరుచుటకు నీలొండనది. అపు డు బర్మను గా రిట్లు నుడివెరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా విషయమునకు సంబంధించినంతవరకు సింహాధిభువుగారు మన దొరతనము వారి ఆలోచనకై సమర్పించిన విజ్ఞప్తిలో మేము అంగీకరిం చెదము త్రివిధముగ ఈ సమాచన సామధూతితో యూ చించెదము ఇండియా దొరతనమువారి ఆక్షేపణలన్నియు నిరర్థకములగుట శోచనీయము. కేపుటకులో నున్నవారంద్వ దును భారతీయుల పునఃసృష్టి అలించెదవారే ఇంగ్లం టె ఎక్కువ దయార్ద్రహృదయముతో నూచనను గావించినను చావున అవ్వెన్నట్టివారు రంగీకరించరను నూచనలు నాకు తోచుచున్నవి. ఈ క్రొత్త కాసనపు వివరములన్నియు పూర్తి గ మాకందువరకు చేదియున్నారము ఇది చేరిపిదప భవిష్యత్ క్రొత్తర్యము నాలోజించెదము. మీ కేమయిన తోచిన మీసల హాసీయగు.

ప్రంకెటుగారిని విడుదల చేయుట.

పండ్లకుకూరలను విక్రయించు ఖుదాబక్ష్ అనువానిని లాహోరులో కుపాకితో కాలిచ్చింపి నందులకు ప్రంకెటుగారి మీద పంజాబు హైకోర్టులో కేసుచేయబడినది. ప్రంకెటు గారు దోషి గాదని జ్యూరీలు ఏకగ్రీనముగా తెలిపినందున నుద్దా యాని వదిలిజేయుచు న్యాయమూర్తి బ్రాడ్వే గారిట్లు గతబుధ వారమునాడు తీర్పువ్రాసిరి ఫిర్యావీల ముద్దాయాల సాక్షుల వాద్యాలములకు ఉభయముల న్యాయవాదుల వాదములను జ్యూరీలు వినిరి. ముద్దాయా కుపాకిని కాలెక్టు. అందువలన ఖుదా బక్ష్ చని పోయెను. ఈ విషయము న ఫిర్యావీల సాక్షులు న గ్ర ము గా నుం డె ను. గాని ముద్దాయా ధారాళముగ జరిగిన సంగతులన్నిటిని తెలి పెను. ముద్దాయా కుపాకిని కాలెక్టు యకరారువకుట కప్ప సాక్ష్యమేమియును లేదు. కుపాకి పండ్లలకనే బక్ష్ చనిపోయె నని దాక్షులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. బక్ష్ గుండ్లు తగులుటలననే చనిపోయెనని కన్యకాభానుసాక్ష్య ములను ప్రభుమైనది ప్రంకెటు గారు కుపాకిని కాలెక్టులననే బక్ష్ కు గానుము బురగి లేనని ముద్దాయా వాద్యాలము వలనను స్టేషనుమాస్టరు టీక్కుటు కలక్టరుల సాక్ష్యములనను స్పష్టమగుచున్నది. ముద్దాయా చ యను 19 ఏండ్లు. అతనికి అనుభవములేను అతడు ప్రవేశించి న పుత్తరపు ప్రకారముట్లు చేసితిమని చెప్పెను. బక్ష్ అపరాధి కా దుగాని టీక్కుటు లేకుండా లైలులో ప్రయాణముచేసి తప్పిం చుకొని పోనామట తప్పిదయగును. నైతిక కాసనము ప్రకటించ బడినవను భావముగలగు. బక్ష్ పాపియిన తాను జనశతృర్థ ము నావ వీలొందదని తలచితిమని ముద్దాయా నుడివెను. తన్ను కాపాడుటకు ముద్దాయా నచ్చుటనుంచి నల్లు చెప్పినని స్టేషను మాస్టరు చెప్పెను. జీవించుదానోరన స్థితి హెచ్చుగా నున్నది. అధికారుల పుత్తరములు కఠినము గానున్నది. ముద్దా యు మనస్థితి కళకళమును చెందియుండుట సహజము. అతడు యువకుడు. అనుభవములేనివాడు. నైతిక కాసన పుత్తరము భావమతని కలదను విషయములన గమనింపవలసని నేను హెచ్చరించితిని. వారు శించి ముద్దాయా నిర్దోషియని ఏకగ్రీనముగా

ఆంధ్ర ప్రజాసంఘము.

అనంతపురములో జనగణోత్సవ ఆంధ్రప్రదేశ్ సభలకు శ్రీనిధిలకు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభకు అధ్యక్షుని యెన్ను శాసనసభకు ఈ సంఘ సమావేశము ఆగస్టు నెల 2 తేదీ శుక్ర వారము సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున జరుగును. సభ్యులెల్లరును దయచేత పాల్గొనుట వాచ్మన్ వె.క.వేళ్వరకాశ్రమి ప్రసవ లక్ష్మీనారాయణ కార్యదర్శులు.

ఆంధ్ర మహాసభలు.

అధ్యక్ష నిర్ణయము.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు :

అయ్యో, నిన్నటి పత్రికలో ఆంధ్రమహా సభలను గురించి మీ సంపాదకీయమును చదివించి, అధ్యక్ష నిర్ణయము ప్రస్తుతము జరుగవలసి యున్నది. అనంతపురములోని ఆహ్వాన సభలు రెండు సభలకును బ్రాహ్మణులనే అధ్యక్షులుగా నూచించినవి. సభాధ్యక్షు లిద్దరు బ్రాహ్మణుల కంటే వారిలో మొదట బ్రాహ్మణులను అందుట భావ్యముగా నుండవలదు. కావున బ్రాహ్మణుల రైతు వారసుని ఆవరణకి యెక్కుకొనుట యుక్తము. చెన్నకట్టణము, జూలై 30. క.రా-లక్ష్మీ నరసింహయ్య.

కమ్యునిస్టు సభ:— కోయంబత్తూరు మండలకమ్యునిస్టు సభ కోయంబత్తూరు సమీపముననున్న పీలమాడు గ్రామమునందు ఏ. జి. వెంకటస్వామియ్యారావు బ్రదర్స్ వారి జన శాసన కార్యకర్తలను ఆగస్టు 9, 10 తేదీలను జరుగును. ఈ త్యాగపేట మోక్షాన్ని ప్రధానోపాధ్యాయులగు వి. సీతావతి శామయ్య, వివి. ఎల్. జి. గారధ్యక్షుల నహించెదరు. కమ్యునిస్టు జనబంధులను దయచేత పాల్గొనుట అని కార్యదర్శులు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

వాతావరణ నిర్ణయము

1919 సం. జూలై నెల 30-త తేదీ బుధవారము.

Table with 6 columns: Time, Wind Speed (km/h), Wind Direction, Humidity, Cloudiness, and Visibility. Rows include various weather conditions and measurements.

* నేటి యందము మిచ్చట వాయువునందు చలనము లేదు. వాయుభారము సర్వసాధారణముగ కన్పి. బొంబాయి తీరమున హెచ్చినది. వాయువులు లోతలి భాగముగా బలముగ ను, నర్కానందతీరమున అస్పష్టముగ నుండి ఉష్ణము తూర్పు తీరమునను, దక్షిణమునను కన్పియెను. పగటిపూట ఉష్ణము సాధారణముగా మామూలుకంటే తక్కువగును, రాత్రిపూట ఉష్ణము మామూలుకంటే యెక్కువగును నున్నది. ఆగ్నేయమునదిక్కు యిదిగో వర్షిణములందు ఆర్ద్రత హెచ్చుగ నున్నది, ఆగ్నేయమున ముప్పుకన్పి. నల్లము తిక్కునగ నున్నది. వర్షధానములగు మామిడికాయయు లెవు. ఎడ్వర్డు. బి. రాసు ఆక్టింగు వాతావరణకాశ్రమి.

చేపలను పెంచుట.

మదరాసు ప్రభుత్వ సంఘమువారు "మదరాసు టైమ్స్" పత్రికా సంపాదకున కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మలేయూ జ్వర నివారణార్థము వెల్లూరు కందకములో చేపలను పెంచుట మంచిదను నూచనముగూర్చి ఒక నివేదితి ఆస్థానము సభకు 1-7-1919 తేదీని మాత్రముగ వ్రాసియుండెను. మీ విశేష కీర్తన అసహ్యకరముగా నుండెను. దీని కొక లక్షరూపాయల వ్యయము గు స ని యా త దు వాదించుచున్నాడు. ఈకందకములపూర్వీక వానిమీద యూకలిప్తము మొక్కలను వేసినయెడల వెల్లూరులోటలూను మలేయూ జ్వరమునకు దోషమును చూడ నశించునని మీరు నెఱుపుచున్నారు. దీనివలన తయకూడ నివారణగునునని ప్రీతివాదము. దీనికి క్షే లక్ష రూపాయలు చాలునని మీరు నుడువుచున్నారు.

2 చేపలను పెంచు ప్రాజెక్టునకు 50000 రూపాయ లిదివరకే యొసంగబడెనని మీ విశేషి (వ్రాసివిన నును సర్వేయూ ర ము. ఈ విషయము మై యింక ను యోచన జరుగుచు నీ యున్నది. ఈ ప్రాజెక్టునకు వ్యయము ముదింపు ఫీచరీలు డైరెక్టురు వద్దనుండిగాని, ప్రభుత్వమువారి వద్ద నుండిగాని రాలేదు. అది చేపనంతరకు యింతులకు వ్యయము నకు ధని మొసగవలెదు.

3. చేపలను పెంచు ప్రాజెక్టునకు వలయు వ్యయపు ముదింపు ప్రభుత్వము వారివద్దకు వచ్చినప్పుడు, ఇతర ప్రభుత్వము కూడ యోచించవలెను. వాని యాకందకమునంతను పూర్వీక పనిచేయుటకు క్షే లక్ష రూపాయల టెన్లు సరిపోవునో మీ విశేషి దెలిపినయెడల ఆ తనిని నిధాన విజయము ను సాధ్యము కావచ్చును. వెల్లూరులో యూకలిప్తము పెరుగు నుటకు గల కారణముల వారకు తెలుపవలయును. ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికాదేశములలో తయకొగ ను నశించుటకు యూకలిప్తము కారణమున కాశ్రుపండితుల అభిప్రాయములనుగూడ నాతడు పేర్కొనవలయును.

4. ఈయూకలిప్తమువద్దటి లాభదాయక మనుకొనిన న, చేపలను పెంచువద్దటి కొకనివేతి ఆస్థానము సభకు ప్రతి కూలముగా నుండుటకు గారణము గన్పట్టును. కొంచెము చలి ప్రతేకములలో గూడ పరిశుభ్రమగు నీటి ప్రవాహ మెంతయు కన్నుల పండువుగ నుండును. కావున, వేడి వర్షిణములందు దిది మరనునకెక్కు దానందవాయకముగా నుండు ననుటకు సందియములేదు. మలేయూ గొప్ప అపాయము యగును; వాని వాని నివారణమున కని భారతదేశమందున్న తలకముల నిన్నిటిని కప్పివేయవలయు.

5. మరయు, పశ్చిమలో బహుళ సంఖ్యాకులకు చేపలు ముఖ్యవృత్తముగా నున్నవి. ఇట్టి ఆహారమును కృత్రిమము నూచనము మనము నిరాసించరాదు కందకములోకన్న మురికి కాలు వల మూలము నతి నుటకు పయోగించు మండుచేపలు కలుగుట గుర్తించు "నివేతి ఆస్థానము సభకు" గారు తెలియజేయుచున్నారు. వాని యిట్లువందలి చేపలకు అచ్చటివారి కేవల భుజించుచున్నారు. వారిలో నెవరైన నిండుమూలముం జబ్బుకలిగినదా? ప్రస్తుతమున్న నీరుపాడై నప్పటికిని, వానిని బాగుచేయుటకు తగిన ధనము ఫీచరీకు కాఖవారివద్దలేదు. వెల్లూరు పురవాసులు డాక్టర్ గారివద్దటి నామోదించెదనో, లేక దోషమును నశింపజేయుటకు చేపలగు యొక మంచినిటి ప్రవాహము నేర్పరప నుద్దేశించుధానము గోరెదనో తెలిసికొనవలసి యున్నది.

రాజప్రతినిధి వివాహ మంచవించి ద్వితీయోత్సవము ఈ నెల 28 తేదీ పెయ్యుపర్ల ప్రభుధావతుల వివాహమంచవించి ద్వితీయ (నీల్యునకెడ్డు) దినమగుటచే నీమూనగ రమున మా. ఆర్. ఏ. మాంటుగారి మందిరమున ప్రభువుగారి మిత్రులగు ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రభుధావతులకు సువర్ణలంఠి రింది పెండిపన్నీరులుట్టిరి పెండి జలకలశమును సమర్పించిరి. సర్ చార్లెసుకునో, సర్ బార్బు ల పెండినగార్లు అతిథులను ప్రకంసించిరి. ప్రభువు గారు ఇతిరీతిని సంవత్సరము సర్పించిరి.

మంజూబుల్లరుల విచారణ.

మంజూబుల్లరులను కేతులనుగూర్చి విచారణనలుపుటకు సంఘమును నియమించుటయొక సాంకేతికమేమియును జరుగ గూడదు. ఆసంఘమునందు యిండియా తో పరిపాలనముతో సంబంధముగల వారెవరు నుండగూడదు. సంఘసభ్యులను ఇంగ్లాండు దొరతనమువారే నియోగింపవలెనని కాంగ్రెసు శభాధ్యక్షుడు మా. మాంస్వాగారు యిండియా మంత్రి, ప్రధానమంత్రి గార్లకు లెంతివార్లనంపిరి.

పోర్టు సెంటు జార్జి గజెటు

ప్రకటన.

దీన్. ఆమియరు. బాకెల్లా. ఆస్టినిస్ట్రీటకు జనరలుగా నియమింపబడిరి. స్పెషలు మేజిస్ట్రీటులో డి, గుండురావు. గాన్. పేరను సాహెబు బహద్దరు, మాఘము చినగురజాడ్యగారు సంధ్యాలక్ష్మణమునకు స్పెషలు మేజిస్ట్రీటుగా నియమింపబడిరి.

రావుసాహెబు కే. వి. శ్రీనివాస శర్మగారు గంజాము జిల్లాలో అడివనల్ జిల్లా మేజిస్ట్రీటుగా నియమింపబడిరి. ఆడ్వేక్టుగారు హైకోర్టు జడ్జిగ నియమింపబడిరి. చాలానా అబ్దుల్ హుసేన్ సాహెబు బహద్దరుగారు మద్రాసు తీరమునకు ట్రైబ్నీగా నియమింపబడిరి.

స్థానిక యన్సికలుకాఖ. బర్బూరి జిల్లాకోర్టుకు "హెచ్. లక్ష్మణరావు గారు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

కడకజిల్లాకోర్టుకు రా. బి. డి. యమ్, కనరసింహా య్యగారు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

బర్బూరి తాలూకాకోర్టుకు కోడూరి బ్రహ్మకాశ్రమి గారధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. గంజాంజిల్లాలో శత్రుగ్రామ తాలూకాకోర్టుకు రామబహదురు తాడేల్లి వెంకట కృష్ణయ్య పంతులుగారు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

కడకజిల్లా కోర్టుకు పి. దొరస్వామి యదల్యూరి గారు పాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

గంజాంజిల్లా కోర్టుకు క్రిమాన్ అభివన్యరట్నయ్యకు మహాకోయోగా రుపాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

మద్రాసు కార్పరేషనుకు మేజరు ఈ. డబ్ల్యు. బ్రాడ్ఫీల్డుగారు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

కర్ణాటక మ్యాగిస్ట్రేటు సంఘములో పే. లింగరాజు ఆచార్యులు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

కాకినాడ తాలూకా కోర్టుకు ఎట్టుబెట్టి న్యాయాధిపతిగారు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

అనంతపురంజిల్లా వెనకొండ తాలూకాకోర్టుకు నైయరు యూసఫ్ సాహెబు బహద్దరుగారు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

గుంటూరు తాలూకా కోర్టుకు వి. గోపాలరావు పంతులు నై. బుచ్చిరామయ్య పంతులు పి. హెచ్. తుకాలరామయ్య గార్లు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

విజయనగరం తాలూకాకోర్టుకు ఇరుగంటి సీతారామ స్వామిగారు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాకాఖ. తెన్నేటి న్యాయవాదముగారు గుంటూరుజిల్లాలో ఆస్టినిస్ట్రీటు ఇన్స్పెక్టర్ గా నియమింపబడిరి.

ఏ నూర్యవారాయణ కాశ్రమి గారు పార్వతి పురము గర్నమెయి ట్రైనింగు స్కూలులో సహాయోపాధ్యాయులుగా నియమింపబడిరి.

రిజిస్ట్రేషనుకాఖ. గుంటూరు వెంటురుబ్బాకావుగారు సర్పెంటు (వికాఖపట్టణము జిల్లా) నకు సుబిజిస్ట్రేటర్ గా నియమింపబడిరి.

మహామృదీయుల వాంఛితములు

ఈ నెల 27-త తేదీని లక్నో నగరమున జరిగిన యాన ద్వాదశ మహామృదీయ మహావిద్యా స్థాయి సంఘ సమావేశము నందు టిర్పావించబడినది జూలై 14 త తేదీని యింగ్లాడు నందున్న మహామృదీయ ప్రముఖులు సమర్పించిన విజ్ఞప్తి యందలి ఆంశము డిల్లీలో జరిగిన మహాసభకుందా మోదించ బడినది. ఆవాంఛితముల నీడేర్చుట అత్యవసరము. గాన ప్రస్తుతము సామ్రాజ్యము నందున్న మహామృదీయులకు కలిగిన అన్యాయమును తొలగించి మనస్తాపము నుపశమింప జేయుటకు వాంఛితముల నీడేర్చుట అత్యవసరమని బ్రిటిషు ప్రతినిధులు మిత్రియందలివారికి నచ్చజెప్పి ఫలసిద్ధిని కలిగించుటకు ప్రధానమంత్రిగారు ప్రయత్నింపవలెను.

ఈ జేయునందంకటకు రాష్ట్రీయ మండల మహామృదీయ సంఘములన్నియును కీర్ముగా సభలనుచేసి యీ తీర్మానమును బలపరచుచు తీర్మానములనుచేసి ప్రధానమంత్రికి తెలుపగోరుచు చున్నవి.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములను ఆలోచించుటకు మహామృదీయవారూ రాజా, సయ్యురు నలీయుల్లా మమతజా హుస్సేని, నయితుల్లా (గౌరవ కార్యదర్శి) గార్లకునకంఘ సభ్యులుగా నియోజించవలెను.

ప్రజా ప్రాయములు

I కృష్ణాతూర్పు జిల్లా రహితులకు.

ఈసారి ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్మాణంలో రహితుల పంట భూములకు ఈసారి సాగు చేసే కొంతవరకు యాన విషయమున ఆ కలెక్టరు వారితో మాట్లాడి, వారికి లిఖితముగ వ్రాసి నట్లు కొద్దికాలము క్రింద ప్రయోగించియున్నాడు. అందుకు జవాబు నేడువచ్చినది. ఇచ్చియున్న జనరలు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లింప వీలులేదనియు, ఏకములో నైనను రహితుల కష్టము కలిగినట్లు యజ్ఞపు పరమకొనిన యెడల అట్టి వారికి మాత్రము తగు సదుపాయము కలుగ జేయవలెననియు జవాబిచ్చినాడు. కాబట్టి మెట్లును పట్టు జేసికొనవలెనని గుంటూరు పూర్వపు టగాని ఆఫీసుకు ప్రత్యేకములయి ఆ. కలెక్టరు వారికి ఆర్డీని యిచ్చుకొనవలెను.

వె. వెం. సుబ్బారావు.

జిల్లా సంఘ క్రెడిటరు.

II

వార్షిక సాదరావు గారికి సన్మానము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, మనజేలేయిన ఆంధ్రనాటక నటనాధురీణుడును, మనజేలేయిన పద్యగద్య నాటకములను గొని తెచ్చిన బ్రాహ్మణ సాహిత్య సాదరావుగారిని చుట్టూ తిరిగి కావ్యమున నేని యిండియన్ డ్రమాటిక్ కంపెనీవారు చిత్రీకరించుచున్నట్లు అనవచ్చిన ద్రవ్యమును వారికి గురుకట్టుకైంద కొనినదియు, నింకొక కంపెనీవారును, బి. ఎ. ఫస్ట్ గ్రేడు వకీలుగారు బ్రాహ్మణ సాహిత్యమున వారు వారి సంతోషమును తెలుపుచు వైక ఆంధ్ర సంఘము వారితరులను సత్కరిస్తూంటియును బుద్ధివంతుల వారిని గౌరవించు నట్లు వక్కాణించుచు, బుద్ధివంతుల సంఘమువారిని గూడ హెచ్చరిక జేయుచు (వినిపించిరి). నాటకరసములను పోషించుచు, బుద్ధివంతుల కత్తి బ్రాహ్మణ సాహిత్య సాదరావు గారి సామర్థ్య వక్కాణించుట కేకని సందియును లేదు. కాని ఈ ఆంధ్రజేతమున నెవరు నాటకములను బుద్ధివంతులను వారికి మాత్రము, స్త్రీలను, వారు వారితరులను అందరకు చెల్లిన విషయము, పండితులను గౌరవించుట నట్లు వారినియును వారి సుబ్బి అచ్చు త్రించబడిన పుస్తకములే సాక్ష్యములు. ఇట్లే ఆంధ్రజేతమునకు నాటక సంఘములు వారిని గౌరవించిన సంతోషము గౌరవము గలదని వక్కాణించుచు సంతోష విరమించుచున్నాడే, బందరు, విశేఖరి.

III

"నాయకు మహాశయము."

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, వీరు లండను నగరమున జూలై నెల 17 తేదీన మరణ మొందెదరి విషయం వినితియున్నాను. స్వప్రసాదమును గోరు బ్రాహ్మణజేతరువైనను, నే నీయహనీయుని మరణమును గూర్చి వగచుట వింతగాదు.

వీరకావ్యము గొప్పకావ్యమైనను, మారకు కాంగ్రెసు భగ్నమునందలి చెప్పే ప్రతిమి మితవాద సమాజము జరుగగా వారసభకు వెట్టుబ మర్యాదకు లోపముని తక్కిన జాతీయవాదుల లోబాలు ఆసభకు వెడలలేదు. అధికార వర్గమును గూర్చి త్రికముగా విమర్శించుచుండెను.

కంగడేశ్ విభజన కాలమున కర్ణాట ప్రభుత్వ గారి చర్యలను తీవ్రముగా విమర్శించెను.

తమనాథ వీరకారణముల చేతనే బ్రాహ్మణజేతకావ్యమునకు నాయకులుగా నుండి, జస్టిసుప్రతిభ సంపాదకులుగా నుండి అతినయ్యతతో నడచుచుండిరి.

బ్రాహ్మణజేతర పోలింగును గూర్చి ముచ్చటించుటకు లండను నగరమున కేగి, జాయింటు కమిటీవారు, వారికి మాండ్లితి నాలోచించి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుటకు 18 వ తేదీ ఏర్పాటుచేసినను, అంతకు ఒక దినమునకు ముందు మరణ మొందుట చూడ, బ్రాహ్మణజేతరుల ముగి ముగి కడుదుఃఖము కలుగు చున్నది.

వై. యస్. నాయుడు.

IV

మంగళగిరి ప్రభం - మాజ్యేషిక రవ్యము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, ఆంధ్రప్రదేశ్ 26 తేదీ సంచికలో కాంగ్రెసు మంగళగిరి ప్రభంవారంభమున గురు శుక్రమాధములు భావములు వాచా యని శంకించుచు దోషప్రతిపాదన పూర్వకమున కొన్నింటిని బ్రహ్మశ్రీ శివరామసిదాంతిగారు జూగిసియుండిరి. అందుకు నాయభిప్రాయమును వ్రాయుచున్నాను.

శ్రీ ఆంధ్రగోపాళకృష్ణావ్యవస్థాపక ముఖ్యమంత్రి.

అధ్యక్షుల సమావేశం ప్రతాపానందేశ్వరయ్య.

ఇత్యాది సమావేశాది ప్రమాణముల వలన గురు శుక్రప్రభువు బాధ్యతగర్వములు అధిమానములు ప్రతాపంభ సమావేశము లందిరియును. ఇంకను నీవనిసారాశ సంచారములను నిండుములే. విశేషము కొంతచర్చ చేయవలసి యున్నది. ఏమన ప్రతిమాదామణి యందు "విదామిత్రక రాజస్య శ్రీధాంక రవ్యము" అనునది కాంగ్రెస్ భావవారేష చర్చను ప్రతిమాదరే" అనునది - "ప్రభుమేష్వరే మాతృ క్రేపా కర్తవ్యమేవ తతోభి ద్భ్యుపేక్షా ర్యా తూర్వేద్యాభివనం క్రమాత్" అనియున్నందున ఈ మంగళగిరి ప్రభము వివాదా ప్రభుమేష్వరమునందే సాత్వ్యమునను ఆరంభించవలసిన దని యున్నది. వైదన వర్తమాన భర్తృత్వమునను సమావేశము చేయవలసియును విధి వివరమున్నది. ఇట్లు ప్రతాపానంద ప్రభుమహావనములు కంగ్రెసు లయినందున నిది విశేషవిధి రూపకమునను విశేషముననే కాని సామాన్య భర్తృత్వమున కంగ్రెసు కావలెను. భర్తృత్వమునందు "యత్రవిశేష విధిక్రమః తత్రవిశేష గాన్త్యా యత్యానక్రమః తత్ర సామాన్యం రిల్ల యః కార్యం" అనుభావము బలవంతమునను నిది గురుశుక్రప్రభు బాధ్యతగర్వ సేవనిసారాశ సంచారాది సామాన్య విశేష ప్రతిబంధక యోగములు పాటించబడవు. వైసామాన్య దోషములు కాలనియాయములను లేని కావ్య ప్రభువుల కాలంకము లేగాని కాలనియాయములను కల్పించుచు ఆంధ్ర ప్రభువులు చుట్టును వివాదా మేష్వరయ్యతో నాడే గౌరీప్రభు ప్రారంభించబడినది. అనంతర మధ్యభాగము కాంగ్రెసు మంగళగిరివారు ననే ఈ ప్రభు మాచరించవలసి యున్నది. ఇది ఆంధ్రగిరి దూషితము సంభవమేని పునఃప్రతాపంభ సమావేశములు కాన్తృహృది తలచుటకును. కాదు కనుకనే కాలాంతరమున చెప్పబడినది. మరయు స్ఫూర్త కర్మలందును సీమంతోన్నయనాన్న ప్రాశసలందును కాలబలాన సారమున గురుశుక్రప్రభువీధివము నిరసించబడినది.

కనుక, గురుశుక్రమాధమయినను శంకించక మానప్రార్థనమునందు మంగళగిరి ప్రభ మాచరింపవలెను.

మొదలి. రామకృష్ణసిద్ధాన్తి.

V

సమాకారోద్యమము: ఆంధ్రదేశ్ శాఖ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకునకు:

అయ్యో, బెజవాడలో జరిగిన ప్రభుమాండ్రదేశ్ సమాకారసభలో తీర్మానములలో ప్రజలు నెరవేర్చవలసిన వానిలో ప్రాముఖ్యమైంది నాల్గవ తీర్మానము. దానిని యీక్రింద పొందుపరచుచున్నాను.

"వార్తాపత్రికలు, పత్రికలు, ఉపన్యాసములు, ప్రదర్శనములు, మొదలగు వాని మూలమున సమాకారభావము ఆంధ్రులలో పూర్ణముగా వ్యాపింపజేయుటకును, సమాకార సంస్థల నిర్వహణమునందు ఆంధ్రులకు శిక్ష నొసగి ఆయాదేశ్ భాగములకు అనుగుణ రీతిని సమాకారోద్యమము వ్యాప్తము నొందించి బలపరచుటకును, ఆంధ్రదేశ్ మనందు ప్రత్యేకముగా ఒక రాష్ట్రీయ సమాకారవ్యాపక సంఘము (Andhra Co Operative organisation Sotion) ను స్థాపింపవలెనని సభివారు అభిప్రాయపడుచు ఆ సంఘ నిర్మాణమునకు వలయు ప్రయత్నమును చేయుటకై యీ దిగువ పేర్కొనిన వారిని తాత్కాలిక సంఘముగా ఏర్పరచుచున్నాను. ఇందులో నిర్వహించబడిన ప్రకారము ఆంధ్రదేశ్ మనందు సమాకారోద్యమ అక్కిచ్చిదికై ఆంధ్రదేశ్ మనకు ఒక "ఆంధ్ర సమాకారసమ్మేళనము" (Andhra Provincial Co-operative union) ను వెంటనే స్థాపింపవలసి యున్నది. చెప్పే ప్రతి రాజధాని అంతకును వర్తించునట్లు చెప్పే పట్టణములో ఇత్యవోక రాష్ట్రీయ సమ్మేళనము (Madras Provincial Co-operative union) కలదు, అది నామక: అయిజేసిరూపాయల భాగములు గల రు 50000 ఏకమువలె రూపాయలు మూలధనము గలిగి యుండునట్లు ఏర్పాటుచేయవలెను. అందులో ప్రత్యేక భాగములు కొందఱును సంఘములు కొన్నియును భాగములు తీసికొని యున్నవి. ఇట్లు లభించిన సామ్యమీద కొంత వడ్డీ లభించుచున్నది. కొన్ని సంఘములు యూనియన్ లో చేరుటకై యిచ్చుకొనుము (Officiation fees) వల్ల నాలియిన కొంత సామ్యకచ్చుచున్నది. సమాకార మాసపత్రిక (Co-operative Bulletin) కు వచ్చుచందాలలో ఆచ్చుకై రాఖర్చును పోన కొంత మిగులు చున్నది. ప్రతిసంవత్సరము మద్యాను యూనియన్ వారి యాజమాన్యము క్రిందజలగు

రాష్ట్రీయ సభకు వ నూలు చేయ బడుచుం దా లలో ఏమాత్రమయినను మిగులును. ఈ వాల్లు విధములను వచ్చు దబ్బుతో యూనియన్ యొక్క కార్యనిర్వాహణము జరుగుచున్నది. కాని వలయునంత ప్రవోకపత్రి లేకపోవుట చేత ప్రచారములను తగ్గించి చేసి వారితర వర్జలను ఉద్బోధించి జేయుటయు, మ్యాజీకులాంతరు ప్రదర్శనములు కరపత్రిములు మొదలగు వానికల్ల ప్రజలయొత్సాహము ప్రజ్వలింప జేయుటయు మొదలగు ఉద్యమాభివృద్ధికరములగు మార్గములు కార్యరూపము మొందుటలేదు. ఈ కొరత మనయాంధ్రదేశ్ శమునకు సంబంధించు వలెనను మనము తీర్చవలసియున్నది. ఇందుకు మ్యాజీ మార్గము ఒక కట్టి యే కలదు. మనము స్థాపించు ఆంధ్ర సమాకార సమ్మేళనము కేవలము భావము మీదను, భావాభిమానము మీదను ఆధారపడక వ్యాపార పద్ధతుల (Business Sines)ను అనుసరించి నడుపబడవలెను. దీనికి పెద్దలొక ఉత్కృష్టమైన మార్గమును నూచించి యున్నాను. ఇయ్యది సమాకార పద్ధతులమీద ముద్రాలయము ఒకటి నెలకొల్పుటయు నందుకల్ల లభించు ఆదాయమునై జెప్పిన విధమున సమాకారోద్యమ వ్యాపకమునకు వినియోగించుటయును.

ఆంధ్రదేశ్ మన (ప్రస్తుతము) నుమారు 12 కందల సంఘములుగలవు. వీరిలో రెండువంతులు ఆసగా 8 కందల సంఘములును ద్రవ్యలోపము చేతనేమి, ఉత్సాహ విహీనము వల్ల నేమి వదలి జేయవలసి వచ్చినను తక్కిన వాల్లు కందల సంఘములైనను ఒకొక్కటి అధమము ఒక రు 100 (కంద రూపాయలు) భాగములైనను తీసికొనుటకు తగిన మంచిదే యందు ఉన్నదనుట నిస్సంశయము. ఇట్లు భాగములు తీసికొనబడినవో నలుబదివేల రూపాయల మూలధనము నులభముగా చేకూరును. ఇంత మూలధనముగల సంఘమునకు మరయుక రు 40 వేలరూపాయలు పుతతీ కలుగును. యిట్లు నుమారు ఒకలక్ష రూపాయల అర్థ సంపత్తితో ముద్రాలయమును స్థాపించుకడల అచ్చువ్యాపారము కర కరం పరలాగా సాగును.

ఇక దీనికి గాఢ కరుమానమును నూచించెదను. మాంటూగు సంస్కరణలు చట్ట రూపముదాల్చి 1920 సంవత్సరం వర్షాకాలము నాటికి కొత్త రాష్ట్రీయ కాసనసభలు అయి అలాగిరివచ్చి సమాకారశాఖ ప్రభుత్వ ప్రైవేట్ వెనక, సమాకారోద్యమము అత్యంతము వివిధిగా అభివృద్ధి నొందుట అటుండి సమాకార శాఖాధికారి యగు Hemingway గారి ప్రస్తుతపు ఆచన ప్రకారమైనను మండలమునకు ఒక సహాయ రిజిస్ట్రార్ నియమించబడుటయు నింకొక రెండ సంవత్సరముల కాలములో మరయుక రెండువేల కలెక్టరను సంఘముల సంఖ్య హెచ్చగుటయును తలపించును. సంఘము స్థాపించునపుడు లెక్కల పుస్తకములు మొదలగు వానికి ఆధమము రు 25 రూపాయలయినను వ్యయమగును. ఈ ప్రకారము 2 వేల సంఘములకు 50 వేల రూపాయల కలెక్టర అవకని యుండిను. ప్రస్తుతము సమాకార సంఘములకు పుములు వగైరాలు గవ్వలు చేయుచున్న ముద్రాలయముల తీసికొనుచున్న రేట్ల ప్రకారము నుమారు 10 వేల రూపాయల రాదగియున్నను యెంతి హీనముగ ఆచనావేసినను దాదా వేల వరకైనను నికరమైన లాభము రావచ్చును. ఇదిగాక వని జేయుచున్న సంఘములకు అప్పటప్పటికి పుస్తకములు వగైరా అవసరము అందును. యింకను యితర అచ్చుపని కూడ వచ్చుచుండును. ఈ విధమున చేకూరు లాభ మంతన ప్రచారము, ప్రదర్శనములు, కర పత్రిములు మొదలగు వాని మూలమున ఉద్యమ వ్యాపకముకొరకు వినియోగింపవచ్చును. అట్లు జరిగినప్పుడే ఆంధ్రులకు సమాకారమువలన వరి పూర్ణ లాభము సుమారును.

బెజవాడ సమాకారసభలో యేర్పాటుచేసిన తాత్కాలిక సంఘమువారు (Provincial committee for organising the Andhra Provincial union) యీ నెల 19వ తేదీని ఏలూరిలో సమావేశమై ముద్రాలయ స్థాపనమునకై వలయు ప్రయత్నములు వెంటనే జేయవలెననియు యాముద్రాలయము "ఆంధ్ర సమాకార సమ్మేళనము" నకు అనుబంధముగ నుండి వారిచే వరిపాలింపబడవలెననియు తీర్మానించి యున్నారు.

కనుక ఆంధ్రదేశ్ మనలోని సమాకార సంఘములన్నియు తమతమ అధికరములను అనుగుణ రీతిని భాగములను తీసికొని ఆంధ్ర సమాకార సమ్మేళనమునకు వినియోగించు మొసగి సమాకారోద్యమ వ్యాపకమునకు వోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

The Ex-Kaiser.

Lord Curzon on His Crimes.

LONDON, July 24.

Speaking in the debate on the second reading of the Peace Treaty in the House of Lords, Lord Curzon disagreed with the view that the trial of the Kaiser might attract support to him. Comparing the Kaiser with the condemned sovereigns in history, he said there was something picturesque about Charles I, and something grand, almost heroic, in the intellectual scope and imagination of Napoleon. But a man who was not only guilty of the war atrocities, but who had fled his country immediately it was in imminent circumstances, was a man unimaginable as a hero or as a martyr. His presence just over the German border might be a political danger. All the Allies believed that the ex-Emperor, more than any individual, was responsible for the shocking breach of faith by which the war began. He, more than any other man, was responsible for the terrible crimes disfiguring the war and upon his shoulders for ever were cast the burden of the appalling calamity which had overtaken the world. The Kaiser hitherto had always emphasised the commanding nature of his position. It was difficult from the terror of his speeches to estimate whether he regarded himself as a special protégé of the Almighty or whether the Almighty was under his special patronage. Such a man ought to be tried and judged, and if guilty, punished. The difficulties of holding a trial were exaggerated. A final decision as regards the place of trial had not been taken. If it took place in Great Britain, it did not follow that London would be the place elected.

The Anglo-French Treaty.

France Desires Protection.

LONDON, July 24.

Speaking on the second reading of the Anglo-French treaty, Lord Curzon said France had a bitter experience this war, also on more than one previous occasion her stern frontiers were singularly defenceless. She had on them, without provocation, almost without warning, overrun by the forces of a powerful enemy. In future the League of Nations would provide protection against such outrage, but for the moment the League was not ally and firmly committed. Therefore, France desired a protection which the Treaty afforded. The real test the Treaty was whether it was an instrument leading the peace of Europe and the world, and he thought that none would hesitate to answer the affirmative. He was pleased, almost surprised at the absolute unanimity with which this very great undertaking had been accepted by every section of public opinion in this country.

French Finances.

A Huge State Lottery.

LONDON, July 25.

PARIS:—The Havas Agency states:—A proposal has been brought before the Chamber of Deputies to institute a huge state lottery of thirty milliards of francs, with prizes amounting to six milliards, the remainder going to the relief of the national debt.

France's Industrial Problem.

Reconstruction Scheme.

LONDON, July 25.

PARIS:—The Havas Agency states:—The French Minister of Industrial Reconstruction is now in London endeavouring to arrange for exchange of raw materials between England and France and the creation of an Inter-Allied organisation for the distribution of foodstuffs and reduction of sea freights.

Occupation of the Rhine.

Need for a Permanent Army.

LONDON, July 25.

PARIS: The Havas Agency states that Marshal Foch appeared before the Council of Five and urged the necessity of having at least 150,000 men in the permanent Army of Occupation on the Rhine. England and the United States would keep only a very limited number of men on the Rhine, so France would have to supply any additional men which Marshal Foch might deem necessary.

Sir W. Marshal.

Invested by the King.

LONDON, July 27.

H. M. The King today invested Sir W. Marshal with the G. C. M. G.

Death of General Macandrew.

Under Tragic Circumstances

LONDON, July 25.

CAIRO:—General Harry Macandrew, Commander of the 5th Division, stationed at Aleppo, died last week in tragic circumstances. His tunic had been cleaned with petrol and was hanging in the room to dry. The General, wearing pyjamas, entered the room smoking a cigarette, whereupon the petrol vapour immediately exploded, severely burning General Macandrew, who died in hospital a week later.

A Gallant V. C.

Major Wheeler Honoured.

LONDON, July 27.

The Victoria Cross has been conferred upon Major George Wheeler, Indian Army, for conspicuous gallantry and bravery on the Tigris. With one Gurkha officer and eight men, Major Wheeler crossed the river and rushed the enemy trench under heavy fire. A strong enemy party counter-attacked, but Major Wheeler boldly led the charge in spite of a severe bayonet wound in the head, saved the situation and consolidated the position.

Russian Troops Mutiny.

Town Surrendered to Bolsheviks.

LONDON, July 24.

An Archangel communique states that a mutiny among the Russians on the Omega front has occurred, due to Bolshevik propaganda. The Russians have handed over the front and the town to enemy. On the railway front Bolsheviks attacked the British when taking over the line from the mutineers. The enemy were repulsed. General Ironside now controls the situation, and the fresh British Volunteers are believed to be equal to the perilous task.

The Position Reviewed.

The situation everywhere is stabilised excepting on the Omega front, where the enemy hold the town and the whole of the river. The Russians on the railway front who are disaffected have been withdrawn. The troops on the other fronts have shown no signs of discontent.

Death of Sergeant Green.

Five Canadians Convicted.

LONDON, July 24.

Of the seven Canadians indicted in connection with the death of the Station Sergeant Green at Epsom on June 16th, two have been discharged and five convicted of unlawfully and riotously assembling together, and sentenced to twelve months imprisonment without hard labour.

Complete Tranquillity in Egypt.

Casualties in Recent Disturbances.

LONDON, July 24.

In the House of Commons at question time, Mr. Bismarck stated that General Allenby had reported that killed and wounded in the recent disturbances in Egypt were, natives eight hundred and sixteen hundred, Europeans and other civilians thirty-one and thirty-five, the military twenty-nine and hundred and fourteen. Thirty-seven hundred natives had been sentenced in connection with disturbances mostly to short sentences, but including thirty-nine death sentences, and twenty-seven sentences of penal servitude for life. The Military Courts had ended on July 15th, in view of complete restoration of tranquillity in Egypt. (Cheers.) General Allenby had stated that he was remitting three months of sentences imposed by the Military Courts and releasing persons interned on political grounds.

Coal Situation in Yorkshire.

Amicable Settlement Probable.

LONDON, July 25.

As a result of a meeting of the Miners' Federation and Coal controller, it is understood that amicable settlement will probably be arranged to-morrow, on the matter of punting of the pits in Yorkshire. Sir Auckland Geddes has returned to London.

Navy Vote.

Debate in Commons

LONDON, July 25.

In the House of Commons debate on the vote of sixty millions for navy, Mr. Macdonald expressed gratification at the reductions in the personnel and ships and paid a warm tribute to the business capacity of naval administration. Replying to the debate on the vote on account which was agreed to Mr. Macdonald stated that, since the armistice the Admiralty had cancelled 326 ships and craft, resulting in net saving of forty-two and half million sterling.

The Aaland Islands.

To be Neutralised.

LONDON, July 25.

PARIS:—The Baltic commission has recommended that the Aaland Islands be neutralised under the guarantee of the League of Nations.

Muslim Demands.

LUCKNOW, July 29.

At a meeting of the Council of the All-India Muslim League held on the 27th instant, the following resolutions were passed:—

That the Council strongly supports the memorial presented by the leading Muslim residents in England to His Majesty and the Prime Minister on the 14th June, 1919, as one that substantially reproduces the Muslim view expressed at the last Delhi Session of the League, and most earnestly urges the Prime Minister to use the full weight and influence of the British Empire to secure the acceptance by the Allied Powers at the Peace Conference of the appeal therein made in order to remove the prevailing sense of injustice and bitterness among His Majesty's Loyal Muslim subjects.

That the Council invites all provincial and district Leagues to hold public meetings at all important places in British India as soon as possible to express their support of the said memorial and urge the Prime Minister to secure its acceptance by the Allied Powers.

The meeting also appointed a Sub Committee consisting of the following gentlemen to consider the Indian Reforms Bill: The Hon'ble the Rajah of Mahoudabad, Mr. Syed Nabihulla, Mr. Mumtaz Hussain, Mr. Niamtullah and the Honorary Secretary.

The Viceroy's Silver Wedding.

SIMLA, July 28.

An informal reception was held at Peterhoff, the residence of the Hon'ble Mr. R. A. Mait, this afternoon, when Lord and Lady Chelmsford's personal friends in the Civil and Military Department presented them with a silver ewer and rose water bowl in hour of Their Excellencies' silver wedding day. Sir Charles Munro and Sir George Lowndes made graceful little speeches, and Lord Chelmsford expressed the keen pleasure he and Lady Chelmsford felt on receiving so charming a gift.

Field Marshal Sir H. Wilson.

Banquet by Commons.

Mr. Lloyd George's Speech.

LONDON, July 25.

The House of Commons gave a Banquet in honour of Sir Henry Wilson, the chief of the Imperial General Staff, the company included Viscount French and the Ministers. Mr. Lloyd George, giving the toast of Sir Henry Wilson, referred to his tactfulness in smoothing the difficulties among the Allies and his astounding foresight. Alluding to Sir Henry Wilson's part in securing the unity of the command in the field, Mr. Lloyd George said that, when unity was established, its success was due largely to the complete loyalty, with which Marshal Haig accepted it and worked with it. It was right that this should be known. The success was also largely due to unwavering support which Sir Henry Wilson gave to the genius of Marshal Foch. Mr. Lloyd George eulogised Sir Henry Wilson's services in despatching the expeditionary force, which saved France and Europe and announced that Sir Henry Wilson had been promoted to the rank of Field Marshal.

Asiatic Trading Act.

The True Position.

BOMBAY, July 25.

Mr. Gandhi then goes on to give at great length what he considers to be the true position proceeding he observes:—I know you are overworked. My only fear is that as you have to act upon briefs prepared for you and as powerful Governments like the Union Government can for more easily gain your ear than a handful of British Indians of South Africa, their case may suffer simply from want of information. Do you know that the Indians of S. Africa raised an ambulance corps which served under General Smuts in S. Africa? Is this new law to be their reward? I ought not to bring in war services in order to secure the protection of an elementary right which considerations alike of honour and justice entitle them to. I commend to your attention the report of the Select Committee of the Union House of Assembly. I will gladly lend you a copy if you do not have one yourself. Regarding fixed property you have not got full information. I know you will share my sorrow. The Union Government, unmindful of their trust and equally unmindful of their written word, accepted the amendment "prohibiting the holding of mortgages by the Asiatics on property except as security for 'bona fide' loan or investment and providing that any Asiatic Company which acquired fixed property after the 1st instant should dispose of the same within two years or a further period as fixed by a competent court with a rider that in the event of failure to do so the property might be sold by an order of the Court." I am quoting from Reuter's cable dated 23rd May from Capetown. You will see this complete legalised confiscation of property rights throughout the Transvaal and virtually the trade rights within the gold area of the Indian settlers. There was no evasion of law 3 of 1885, Indians did openly what the law permitted them to do, and they should be left free to do so. I do not wish to prolong this tale of agony. The Government of India are bound to protect the rights of the 5,000 Indian settlers in the Transvaal at any cost.

Mr. Gandhi's Solution.

Here is my solution. Law 3 of 1885 authorises the Government to appoint wards and streets in which Indians can hold fixed property. In virtue of this authority, they can declare streets and wards of the gold area townships for Asiatic residence and ownership, and they can instruct the receivers of revenue to issue trade licences in respect of such streets and wards to lawful Indian applicants. This will be pending the Commission promised by the acting Prime Minister, Mr. Maitland. The Government of India can see, by sending a strong representative, that the Commission does not prove as abortive as the Select Committee of the House of Assembly. The Dominions may have the right to regulate immigration, but as part of a professedly civilised Europe they cannot restrict or take away the trading and property rights of lawfully resident settlers. The proposed Commission should result in the abolition of all the racial restrictions upon such settlers.

Inland Aerial Postal Service.

India Government's Scheme.

BOMBAY, July 29.

The "Advocate of India" states:—The Government of India have well in hand a detailed scheme for inland aerial postal service between various parts of India and a beginning could be made almost immediately in Bombay. A landing site has been selected at Santa Cruz. Bombay will, of course, be the principal centre of aerial service as it is from here that English mails brought in by steamships for yet some years to come, have to be transmitted across the country.

Seaplane Service.

According to the paper the Government of Bombay are at present seriously considering the introduction of a seaplane service between Bombay and Karachi and Sir George Lloyd is very keen about this scheme fructifying as early as possible.

Nadiad Derailment Case.

AHMEDABAD, July 28.

The second special Tribunal reassembling to-day proceeded with the examination of prosecution witness Purnottam Amin in Nadiad derailment case. The witness deposed that he told Chotalal Rajewar that it was not good of them to plan derailment of special train. The next witness for prosecution, Calidas Kashibhai, examined at length identified two of the accused Chotalal Rajewar and previous witness as among these participants in derailment.

A telegram from Barisal, dated 27th July says:—Influenza is spreading again in jail. There are about two hundred cases in the suburbs and town.

The European War.

India's Part.

Despatch by Sir Charles Monro.

SIMLA, July 29.

A lengthy despatch by Sir Charles Monro as to the part played by India in the war, appears in an Extraordinary "Gazette of India" to day. The despatch which deals with many phases of the war is very lengthy and it contains two appendices with many hundreds of names of those who have rendered assistance in the war. The despatch closes with the following remarks:—Concurrently with the increase of army operations, it indicates the Munitions Board continued to expand in all directions increasing the output of its factories, stimulating local manufacture and conserving to the best advantage small residue of imported stocks which were available in India after three and a half years of war. During the year the average monthly output of army clothing factories rose to three times the normal yearly output before the war and in one month reached its maximum figure of two million garments. Over a million and a half pairs of boots were supplied against army demands in 12 months preceding the armistice. The output of ordinary factories also showed a steady increase. With the object of settling free the plant of Government factories to meet immediate and specialised demands as they arose, the outside manufacture of war stores was encouraged as much as possible by instruction in methods of manufacture and by the provision of raw material, patterns specifications inauguration of extensive schemes of irrigation and agricultural development in Mesopotamia more heavy additional demands on India during the year and the extension of railway in the same theatre continued to make serious inroads on available rolling stock and material. During the year 1855 miles of railway track, 229 locomotives and 3989 vehicles have been sent out of the country. The programme of river-craft construction allotted to India was completed before the armistice was signed by which date 940 craft of various descriptions had been purchased, constructed or re-erected in India for service overseas mostly in Mesopotamia. In this connection much assistance was rendered by the Indian Rivercraft Board, a voluntary organisation developed under the direction of the Railway Board and which consisted of representatives of principal engineering firms at Calcutta with affiliated committees at Karachi, Bombay and other ports. Improvements to the port of Basrah have continued uninterruptedly and it has now been converted into a base, capable of handling 180,000 tons of stores a month.

In the foregoing narrative I have endeavoured to convey some idea of the part played by India during the war of a wide variety of obligations which were thrown upon her as the scope of war developed and of her endeavour to meet those obligations often in circumstances of extreme difficulty. It may perhaps serve to illustrate her effort more graphically if I append a few figures showing the extent of her contribution in terms of men. On the outbreak of war the combatant strength of Indian army including reservists was 194,000 Indian ranks. Enlistments during the war for all branches of service amounted to 751,000 making a total combatant contribution of 945,000. Of this number 552,000 were sent overseas. As regards non-combatants the pre-war strength was 45,000. An additional 427,000 were enrolled during the war and 391,000 were sent overseas. The total contribution of Indian personnel has thus been 1,457,000 of whom 943,000 have served overseas. Casualties amounted to 106,594, which include 36,696 deaths from all causes. The number of animals sent overseas was 175,000. No department has been more closely connected with war or has rendered heartier co-operation than the Railway Department. The great increase of military traffic produced by the war synchronised with a serious shortage of shipping and this threw upon Indian railways a volume of traffic normally seaborne, which they were never designed to carry. Nevertheless by the exercise of utmost resource, foresight and initiative serious dislocation to traffic has been successfully avoided and even in circumstances of extreme difficulty Railway Administrations have in all surrendered personnel and material for service overseas. The resources of the Royal Indian Marine have similarly been taken to utmost. Not only has this service been responsible for transportation overseas of nearly 950,000 men and 175,000 animals, but it has also been charged with a variety of other duties throughout war, the work of the Royal Indian Marine has been accomplished with commendable efficiency and despatch in the previous despatch I have expressed my gratitude in the name of the army in India to thousands of loyal and devoted workers who have contributed in various spheres of activity to the prosecution of war and now that the war has been brought to a successful conclusion I cannot do more than reiterate that expression of my thanks. The various departments of the Government of India and members of Provincial Government's Ruling Chiefs, Railway Administrations, Chambers of Commerce, Port Trust and Municipalities, Mercantile Marine numerous associations for relief of distress and care of the sick and wounded a work in which ladies of India have played a leading part the great non-official and commercial communities and a host of individual workers, one and all have laboured with conspicuous devotion. Last and perhaps the most important of all I desire to express the great debt which the Empire owes to troops themselves, British and Indian combatants, and non-combatants who have contributed so largely often with their lives to the attainment of the common end.

The Afghan Campaign.

SIMLA, July 29.

A press communiqué says:—Men and convoys on the Central Road are experiencing some interference from parties of local and characters. The Lashkar in the vicinity of Mazarinac is reported to be diminishing rapidly. Those remaining are mostly tribesmen from the surrounding villages. There is nothing to report from other parts of the frontier.

Alleged Rash Shooting.

Accused Acquitted.

LAHORE, July 24.

The trial was concluded on Wednesday of Lieutenant H. R. S. Plunkett of the 15th Gurkha Rifles, Alkotabad, who was charged at the Lahore High Court before Mr. Justice Broadway and a Jury with having caused the death of one Khuda Baksh Tar Khan (a vegetable and fruit seller), by shooting as the result of a rash and negligent act and thereby committed an offence under Section 304(A) of the Indian Penal Code. By a unanimous verdict of the Jury the accused was found not guilty and acquitted.

His Lordship Mr. Justice Broadway in summing up on Wednesday said that the Jury had heard the evidence of the prosecution as well as of the defence and also the able arguments of Counsel on both sides. His Lordship then read the charge and reminded the Jury of the words of Section 304(A). The prisoner at the bar was charged with the definite act of firing shots at Khuda Baksh, which resulted in the latter's death and this act of his had been either rash or negligent act under the Indian Penal Code. Several links were missing in the prosecution evidence, but these missing links were supplied by the frank statement of the prisoner himself Aziza and Ghulam Haider, the so-called eye-witnesses were not relied on by Mr. Herbert and that quite rightly, because the omission to produce the alleged eye witnesses before Mr. Fraser was a very serious one and Mr. Herbert had very rightly asked the Jury to eliminate their evidence from their mind. There was no evidence that Lieutenant Plunkett actually fired except his own frank statement. The Jury were to determine whether the two shots were fired under circumstances that made the firing excusable, or whether they were fired rashly or negligently. The next point was whether Khuda Baksh died of bullet wounds. There was no "post mortem" examination. The evidence of the Civil Surgeon and the Sub-Assistant Surgeon was that death was due to bullet wounds. His Lordship said that there could be no doubt that Khuda Baksh was wounded by a bullet. The evidence of Kuwar Khan was conclusive on the point.

His Lordship then read Section 3 of the Evidence Act in regard to the definition of "proof". The section runs:—"A fact is said to be proved, when after considering the matter before it the court either believes it to exist or considers its existence so probable that a prudent man might, under the circumstances of the particular case, to set upon the supposition that it exists." It was to be seen whether Khuda Baksh received that injury and at whose hands he received it. There was no reason to doubt that evidence of Gulla that Khuda Baksh was at Havelian and received the injury. The statement of the prisoner read with the evidence of the Station Master and the Ticket Collector left little doubt as to the injury having been received at the hands of Lieutenant Plunkett. His Lordship then read the statement of the prisoner and then dilated upon the circumstances under which the prisoner had fired the shots. The prisoner, His Lordship went on to say, was young (19 years old) and inexperienced. He had stated that he had acted under certain orders, a copy of which had been given to him. Again, Khuda Baksh, though he was not committing any offence, was doing an unlawful act in travelling without a ticket and was evading arrest. The Jury had to see whether the firing of shots at him was excusable or justifiable. The prisoner had specific orders given to him and that Martial Law, though not definitely stated, was presumed to be declared. The Station Master had been told that Lieutenant Plunkett was stationed there for his assistance and protection. His Lordship read the last portion of the accused's statement, wherein he said that if Khuda Baksh escaped he feared that he would have no control over the matter. The Judge said that the statement of the accused had been rightly characterised as a perfectly frank and straightforward one. His Lordship then read Sections 31 and 32 of the Criminal Procedure Code and said that Mr. Herbert was right in saying that these sections applied to the case of an unlawful assembly. The Judge said that he did not think that any common object as was required to constitute an unlawful assembly as defined under the Indian Penal Code was made out by the defence. His Lordship further read Sections 76 and 79 of the Indian Penal Code, which related the circumstance under which an act was justified. His Lordship then defined what was meant by a rash or negligently negligent act. His Lordship said that the Jury ought to consider all the surrounding circumstances when giving their verdict. They ought to take into consideration the youth and inexperience of the prisoner, orders emanating from the higher authorities, and the fact that the prisoner had been told that Martial Law was presumed to exist, though it was not definitely declared. All these circumstances are to be taken into consideration to see whether the act of the prisoner was a rash or grossly negligent one. His Lordship said, in conclusion, that if any reasonable doubt lurked in the mind of the Jury as to the guilt of the accused the benefit of that doubt ought to be given to the accused. His Lordship said that the state of the mind of the accused, the disturbed condition of the country and the nature of the very drastic orders received by the accused, should be given due consideration.

The Jury retired and after a short interval gave the unanimous verdict indicated above.

Rejoicings in Mysore State.

A Durbar.

BANGALORE, July 22.

There was a great rejoicing in the State to-day in honour of the birth of a son to His Highness the Yuvaraja. The holiday was also observed in Civil and Military Station in pursuance of the order of the Hon'ble Resident in Mysore. Special services were held in religious institutions of the City. There were distribution of sweets, sugar etc., by various persons and about 76 prisoners were released from Bangalore Central Jail. A public meeting was held in the Y. M. C. A. under the presidency of Mr. K. Chandy, Executive Commissioner in Mysore when enthusiastic speeches were made eulogising the generosity kindness and sympathy of His Highness the Maharaja and his brother Yuvaraja towards the people and rejoicing over the auspicious event of the birth of a son in Mysore Royal family. A resolution was adopted on the motion of Mr. J. R. Isaac, General Secretary of the

Y. M. C. A. conveying to His Highness loyal and hearty congratulations on the event of the birth of the Prince. The speakers included Rao Bahadur K. Krishna Iyengar, Messrs R. Gopalaswami Iyer, S. Sanjappa and the Rev. S. E. S. Edwards. Mr. Edwards said that the birth of the child brought to the Europeans the same feelings that Indians had. He referred to differences and observed how if the Indians and Europeans had known better each other those differences would be lessened. He urged for greater union and more sympathy between the two communities so that they might work for the uplift of the great land which they all loved.

A Durbar

The report from Mysore states that a Durbar was held at the palace presided over by His Highness the Maharaja when prominent people were present and the Prince was named Jaya Sri Chamaraj and costly presents were made to the Prince. A salute of 21 guns was fired from the palace battery.

Alleged Criminal Breach of Trust.

Case Against J. W. Rodly.

LAHORE, July 29.

At the High Court before Mr. Justice Broadway and a Jury on Monday, Rai Sahib Hool Chand began his opening speech in the trial of J. W. Rodly in connection with two connected cases of alleged cheating and criminal breach of trust. His Lordship announced that the trial would be confined to the charge of criminal breach of trust only and that trial under Section 420 for offences of cheating would be communicated on the 1st August and gentleman who were not called upon to act as jurors were asked to attend on that date. After Counsel for the Crown gave a brief history of the case Mr. Bowring, Superintendent of Police, gave evidence as to the efforts to trace Rodly. Mr. Percy Feelman, a retired merchant of Kidd St., Calcutta, next gave evidence bearing out the prosecution story. Counsel for the accused then cross-examined the witness at length. His Lordship then adjourned the hearing asking Counsel for the Crown to be ready for re-examination on the next day.

The Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya, President of the All India Congress Committee, has sent a cable to the Prime Minister, the Secretary of State and Lord Sinha, deploring the delay in the appointment of a Commission to enquire into the Punjab situation, and praying that such a Commission should be appointed directly by His Majesty's Government and should consist of persons wholly unconnected with the Indian administration.

Latest Telegrams.

LONDON, July 25.

The strike situation is distinctly easier and many miners have resumed in Nottingham, North Stafford, Monmouth, Derby and Lancashire. The remaining strikers in Nottingham will resume work to-day.

LATER.—It is officially announced that the Government and the Miners Executive have reached an agreement, whereby piece rates will be increased by an average amount corresponding to the ten per cent. reduction of output estimated in Bank's interim report. In order to ensure that the piece workers will not suffer any loss of earnings, both sides seem satisfied and the strike is expected to end very soon.

LONDON, July 25.

The Government has prohibited the export of coal from South Wales, except for British Coasting Stations. Coal is being despatched to areas where there is a shortage.

LATER.—It is officially stated that, the notice prohibiting the export of coal from Cardiff was due to a mistake. The notice has now been withdrawn.

LONDON, July 25.

Replying to a deputation of the National Union of manufacturers, the Premier stated that, in view of the present grave Labour unrest, it was very difficult for the Government to attempt to formulate a definite trade policy, but the Government hoped to do so, and make an announcement before the recess. It was quite impossible however to give legislative effect to the policy at present and he thought the proper course would be to extend restrictions expiring on September 1st, until Parliament had an opportunity to deal with the matter.

LONDON, July 25.

Justice Lawrence has awarded Marconi Company 590,000 sterling on their claim for seven million sterling against the Postmaster General for alleged breach of contract, under which the Company were to construct a chain of six long distance stations within the Empire.

LONDON, July 25.

Reuter learns that unprecedented fall of the Dnieper river has occurred, but it is considered that the British forces are not in peril, as it is expected that the river will soon rise permitting the passage of our ships again. The defection of local Russian forces on the Odesa front has materially changed the situation. The Cabinet is now reviewing the question, Broadway speaking alternatives for us are remaining in Russia at the cost of a considerable effort or the prospect in very few years of having a reconstituted Russia under the German domination and control.

Paris, July 25.

The Supreme Council is considering the question of the blockade of the Baltic, when the blockade of Germany was raised the blockade against Russia was automatically abolished, hence it is a sole for arms and ammunition now to reach the Russian Bolsheviks. The difficulty is that, as the Allies are not officially at war with the Bolsheviks the blockade cannot, by international law be reconstituted against the Bolsheviks.

It is understood that the Council replying to Herr Von Bethmann-Hollweg offering himself for trial in place of the Kaiser will state that the Allies cannot permit a substitute as the Kaiser's case is specially covered by clause 227 of the treaty stipulating for five special judges sitting on the tribunal, whereas other enemy subjects can be tried before the ordinary courts.

LONDON, July 26.

The Bolsheviks claim to have reached a line, thirty miles north-west of Alapaevsk, captured the railway junction at Egorobino, fifty miles south-west of Irbit and reached within thirteen miles of Verkhneuralsk.

స్వరాజ్యమితి సంకః— ఈ సమితివారు తాతమా
వ్యవసాయ గంగాధర తిలక్ గారు జన్మదినముగా తీసుకొని 28
తేదీన వర్షమునల్ల జరుపవలెనని 24 తేదీన ప్రభుత్వముగ జు
రి. జేసాలియునునందు అర్జునులు, భజనలతోటి యిత్సిన ను,
బ్రాజురగిని తలపారము, వీధి యుపవాసములు చేపట్టించి
8 పదులుల కొరకు డి. వి శివరామయ్యగారికి ప్రాసీదారు.
స్వరాజ్యమితి సభ్యులు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమోషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

జ్వర పొందినది,

గుణము లేకుండిన

మీ నైకము మీకు

అయ్యుబడును.

వనమాలికలచే

జేయబడును

సువాసన గలది.

గుణ మధికము

వంచభాషను

చూచి కొనిన

మోసముండదు.

ఒకసారి పరీక్షించి

చూడుదు

చక్కని డబ్బీలో

వెల ర అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి. పో.

6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరీ రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma-Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala, (India)

Natural Actina Treatment.

వికారియా అనువత్తి, కాకినాడ.

అంతరీక్షమును బహునిపుణ్ణికా బాగుజేయుచున్నది. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డికడముచే బాధ పడినది, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొందగలదు. కంటలో పుట్టులు, ఎగుపులు, ఒరుపులు, దురదలు, కలెలా సమస్త వైకారములు ముడర్చుచున్నది. కడు వీడు ఖచ్చితము. (1888)

1. అంగ్లేయ వైద్యముగలవృద్ధికి తెలుగు భాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రతికాలు గల పుస్తకము రు. 1-4-0.
2. ప్రైవేటుకు ఫీచరు అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. వెల రు. 1-0-0

వి. గోపాలకృష్ణమయ్య, యం. డి. సర్జన్.

ఫర్మక టైప్ చేసినది ధర్మ తిర్థింపబడినది.

టైప్ బర్న్ రు. 2-0-0. ప్యాక్ రు. 7, వాటర్ టైప్ రు. 7-0-0, వాటర్ టైప్ (సెప్టికేట్ వెల్ఫేర్) రు. 10-0-0, వెల్ఫేర్ 210 రు. 4, అల్ట్రావైట్ రు. 2-12-0 1514) నిర్మలదత్తు, క్షేమవర్మ తిరువల్లిక్కోణి, మద్రాసు.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రోజిషన్" ను యుపయోగించవలయును. దానిని నివహించిన బాయిలరు ప్రపంచవ్యాప్త పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న ప్రపు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రోజిషన్ యుపయోగించినచో సంచితముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

బానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అసలు సమాచారము వ్రాయవలయును.

గౌరవముగల రము. 1-కి రు. 26-0-0

డి రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలశెట్టి నెం 55కి రు

మదరాసు

289

(ప్రై కామ్రోజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ కృత్రికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

చంటి బిడ్డ (1609)

ఇందు కుటుంబము, దాది, పోకపాలు, బాలగోగములు, చికిత్సలు వివరింపబడినవి. డాక్టర్ ఆచంట - లక్ష్మీ పతిగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్. గ్రంథకర్త. వెల రు. 1. విజ్ఞానచంద్రికాబుక్ డిపో, మాంటూరోడ్, మద్రాస్.

ఫోటో టైప్ కలములు

దశరావండుగారు

గాను చాల సాగుగ

వ్రాయునట్టి పానటన్

చేసాలను రప్పించియున్నాము. ఒకసారి వాడిన యెప్పుడును వాడుదురు. ధర్మ సరసమని తలపడుదు. పేనా 1-కి 1-0-0, 2 కొనవారికి పోస్టేజి ఇవ్వం. 6 కొనవారికి 1 పేనా ఇవ్వం. బహుళాయా ప్రేడింగు కంపెనీ, పాచులూరుపేట, మద్రాసు.

పాకెట్ గడియారము

మిగుల మేలైనది. అందమైనది. ఈ నెల

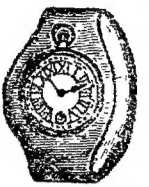
బోతుగ తెప్పించుకొనువారికి ఒక ఫోటో టైప్

చేనా క్లిప్ టైప్ సహా బహుమానము ఇవ్వబ

డును. గడియారము బహుమానముతో సహా

వెల రు. 8-0-0. మాంటేలిగడియారం తోలుపట్టు సహా రు. 6-0-0.

V. T. Amhall & Co., Sowcarpet Post, Madras.

ఇప్పుడేదిగినవి. ఇప్పుడేదిగినవి.

ఫైర్ స్టోన్ సాలిడ్ టైప్ (Fire stone solid Tyres) అన్ని కొలతలలోను అత్యుత్తమునకు సిద్ధముగా యిచ్చువి. అన్నిర యల మోటారు సామానాలు మార్గదర్శక స్థానములో నున్నవి. ఏదే షతర వికరములు ఈ క్రింది విశేషమునకు వ్రాయవల యుం.

T. V. Sundaram Iyengar, MADURA.

పంటి వైద్యము.

1504

డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్సు

12 కన్నడెసులేజ్, ఎన్జూ, మద్రాసు.

ఈ రసవైద్యము ఏకారణము చేతనైన సంస్థను తెలిపే సమయమి యుండిన సెప్పిలేటంట్ కీకేమోరరు. బలహీనమైన సంస్థను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంభవము. డాక్టరు బంగారుచేత యాముట, కల్లు (క్రొత్తకట్టుకు, ఇంకొక కుటిఫంబంపమైన అన్ని వ్యాధులను నూతన వైద్యకాస్త్రముగా రక్షణ మిచ్చితి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేసి యుండును కచ్చి నున్నాము. ఈజిని పీమునత్తును సెప్పిలేజ్ శ్రేణియందు.

జాతక మార్పాండము

గోపాలపురం కాపురములు బ్రహ్మశ్రీ ఆకర్ణ వేంకటాశ్రీ గారిచే నచియించబడి కృత్యమునకు సిద్ధముగా నున్నది. కొద్ది పగిలునూత్రోమే కలవు. ఈపుస్తకము కృష్ణమో ఒకటి రెండు పాతలు పరిశీలించియెడల ఆముద్రానచక్రియలకు బట్టి భూకణవిద్యవ్యర్థమైన ఫలములను జ్యోతిషముల సహాయము లేకయే తిమంతట తాము తెలిసికొనబడుదుగాక జ్యోతిషకాస్త్రములోని మృత్యులను అతి నూత్నముగ గగ్గరిం గలుగుదురనుట కావంతయు సందిహమలేదు ఇందు నుమా నుమాయై బాతకములు చక్రియలతో సహా ఉదాహరణముగా విశదీకరించి పొందుపరచబడినది వెల రు. 2-0-0 లు

చిలకమర్రి లక్ష్మీవరసింహం గారి వలన. వాటాము యన, పాడుగంటివారి వాటకములుకు మా కర్త దొండును కర్తకులకు సరదమైన ధర్మ కీర్తనమును.

గోదావరి బుక్ డిపో, రాజుంగుండ్రి.

ప్రకటన

మహా మహాపాథ్యము కొక్కండ పెంకటరత్నము విరచితములైన అనుబ్రతులైన ఈక్రి.డి గ్రంథములు గలవు. అంభో భాషాభిమాను తెలివైన గ్రంథముల నమ్మకేయింపదల పెట్టెడలేని పెంకటరత్నము ముంబయి ముద్రాపకము మునుజేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వాక్రొత్తములను బడయగలరు. అందులను భాషాసేవకు జేయుటయును నిస్సహాయ నిరీయందున్న పెంకటరత్న కవిగారి ముంబయిమును సహాయము జేయుటయును రెండు ముక్కరములు గలగ గలవు.

- 1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము)
- 2 ఘటి కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము)
- 3 అబామిలో పాఖ్యానము, (యక్షగానము)
- 4 సత్యవారా యణపానుసము (ప్రబంధము)

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

పెంకటరత్న కవి గ్రంథములు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.